በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሀዱ አምላክ አሜን

ከጥንቱ፡ አንዲት ሃይማኖት ነበረች ኤፌ 4:5 እሷም በክርስቶስ ደም የተመሰረተችው አንዲት ኦርቶዶክስ ተዋህዶ መሆኗ ለኢትዮጵያ ሰዎችና ኢትዮጵያን የሚያውቋትም የእውቀታቸውን መንገድ የሚጀምሩት በቤተ ክርስቲያኖች ቅርስ ነው ምሳሌ ላሊበላ ቤተክርስቲያን በ 13ኛ ክ/ዘመን በቅዱስ ላሊበላ ከአንድ ድንጋይ ተፈልፍሎ የተሰራው የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያንና ሌሎችም ቋሚ ምስክሮች ናቸው ለሁሉም አይንን ከፍቶ ካዩት ልብን ከፍተው ካስተዋሉበት ያሉት ሁሉ ጥሩ አስተማሪዎች መስካሪዎች ናቸው።

እንዲሁም በሌላው ሰው መሠረት ላይ እንዳልሰራ የክርስቶስ ስም በተጠራበት ስፍራ ሳይሆን ወንጌልን ለመስበክ ተጣጣርሁ ሮሜ15:20 ታዲያ ከዚህ ቅዱስ ጳውሎስ መልእክት ምን እንማር ይሆን? ንጉሥ ሱሶንዮስ ነበሩ ፖርቱጋሎች የኢትዮጵያ ሃይማኖቷ ካቶሊክ እንዲሆን ባሏቸው ጊዜ ለኢትዮጵያ ስለክርስትና ማስተማር ሳይሆን ስለክርስትና ከኢትዮጵያ መማር ትችላላችሁ እውነት ስለክርስትና ከሆነ ዓላማችሁ ኢትዮጵያውያን ሳይሆኑ ስለ ክርስቶስ የማያውቁ ያልሰሙ በጣኦት ወደሚያመልኩ ወደቻይናና ወደ ጃፓን ሂዱ ያሏቸው ከላይ የተጠቀሰውን ጥቅስ ነበር በግልጽ የተናገሩት ሀሰተኛ ነቢያት ሀሰተኛ ክርስቶሶች ይመጣሉና ተጠንቀቁ ሆኖም የፀና ይድናል ብሎ ጌታችን አምላካችንና መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተናግሯል እኛም በዚሁ አምላካዊ ቃል መሰረት ነቅተን ዲያብሎስንና የሱን ስራ አስፈፃሚዎችን ልንቃወም መልስ ልንሰጣቸውና ብዙዎቻችን በስሜታዊነትና ጠልቆ ባለማወቅ ወደስህተት እንዳንሄድ "ነገር ግን ወንድሞች ሆይ እናንተ የተማራችሁትን ትምህርት የሚቃወሙትን መለያየትንና መሰናከያ የሚያደርጉትን ሰዎች እንድትመለከቱ እለምናችኋለሁ ከእነርሱ ዘንድ ፈቀቅ በሉ እንዲህ ያሉት ለገዛ ሆዳቸው እንጂ ለጌታችን ለኢየሱስ አይገዙምና በመልካምና በሚያቆላምጥ ንግግርም ተንኮል የሌለባቸውን ሰዎች ልብ ያታልላሉ" ሮሜ16:17 ከአታላዮች ለመዳን፣ለመጠበቅ እንችል ዘንድ ሰይጣን ሰራዊቱን በቤተክርስቲያን ውስጥና በውጭ አሰማርቶ ስለሚገኝ መልስ እንሰጥ እንችል ዘንድና ወደስህተት ከመግባት እንጠበቅ ዘንድ ይህች ጽሁፍ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ባፈራቻቸው ልጆቿ በሆኑት በማህበረ ማርቆስ ወጥቷል። ወደፊትም እውነተኛ የተዋህዶ ልጆች ከሆኑት ጋር በመተባበር እንደ እግዚአብሄር ፈቃድ ብዙ እቅዶች ስለአሉ ከእቅዶቹም አንዱ የኦርቶዶክስ ተዋህዶ እምነቷን ክርስትናዊ ባህሏንና ሥርዓቷን ተጠብቆ እንዲኖር ለማድረግ ቋንቋችን የሆነውን ግዕዝን ተምሮ ለማስተማርና ለማቆየት በአሁኑም ሰዓት ማህበሩ የዉጭ ዜጎችን ያቀፈ ሲሆን አሜሪካኖችን የካሪቢያን ደሴት ሀገሮችን በተቻለ ሁሉ በእንግሊዘኛም ስለ እምነታችን በመጻፍና በማስተማር መቀጠል የሚሉት ናቸው።

ማሳሰቢያ ይህ ጽሁፍ ከተለያዩ በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን እምነት ደንብና ሥርዓት መሰረት ከተጻፉ መጽሀፍት የተውጣጣ ሲሆን ቀዳሚ የሆነውም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ለማፍረስ በውስጥና በውጭ በፈረንጅ ዱቄትና ገንዘብ ተታለው በተንቅሳቀሱት ላይ አስፈላጊውን በማድረግ ሰይጣናዊ ሥራቸውን ካጋለጠው ውድ የተዋህዶ አርበኛው ከሆነው ከወጣት ብርሀኑ ጎበና ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን የጀርባ አጥንት ከነበሩት ከውድ የተዋህዶ አባት ከብፁዕ አባታችን ከአቡነ ጎርጎርዮስ የሸዋ ሊቀ ጳጳስ ከአስራት ገ ማርያም ከሰማንያ አሀዱ መጽሀፍ ቅዱስ የተወሰደ መሆኑን በትህትና እገልጻለሁ ለማባዛትና ለመጠረዝም የረዱኝ በዲሲና አካባቢው የሚኖሩ የኪዳነ ምህረት የጽዋ ማህበር አባላት ሲሆኑ በጽሁፍ በኩል የረዳኝን ዲያቆን ዮናታን አመዘነን እግዚአብሄር ሀይሉን ብርታቱ ይስጣቸው ማህበራቸውንም ያሰፋ ዘንድ የዘወትር ጸሎቴ ነው።

እግዚአብሄር ሀገራችንን ኢትዮጵያንና ውድ ቤተ ክርስቲያናችንን ይጠብቅልን የእመቤታችን የቅድስተ ቅዱሳን የድንግል ማርያም የቅዱሳን መላእክት የቅዱሳን አባቶቻችን ጸሎት ምልጃና በረከት አይለይን አሜን

ጥያቄ ካለዎት ዲያቆን ካሳሁን ገ/ሥላሴ

ስልክ (301)585-6119

E-mail: kassahun@erols.com

"ወስብሀት ለእግዚአብሄር"

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን
ለሚጠይቁን ሁሉ የተሰጠ መልስ /1ኛ ጴጥ 3፥ 15 ቆላ4፥6

1ኛ. የእግዚአብሔርን አንድነትና ሦስትነት በተመለከተ /ምሥጢረ ሥላሴ/

አንድነት

- ዘዳ 6፥4
- ሚል 2፥10
- ዮሐ10፥30
- ዮሐ17፥3
- ኤፌ4፥6
- ያዕ 2፥19

ሦስትነት

- ዘፍ 1፥ 26
- ዘፍ 3፥ 22
- ዘፍ11፥ 7
- ዘኁ 6፥ 24- 26
- ኢሳ 6፥ 3,8
- ማቴ 3፥ 16-17
- ማቴ 28፥19
- ዮሐ 15፥ 26
- 2ኛ ቆሮ 13፥ 14
- 1ኛ ዮሐ 5፥7/በእንግሊዝኛው በጥንት መጽሐፍ ቅዱስ/

2ኛ. ኢየሱስ ክርስቶስ ከሦስቱ አካል አንዱ አካል ወልድ በመሆኑ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እኩልና አንድ የሆነ የባሕርይ አምላክ መሆኑን በተመለከተ

ምሥጢረ ሥጋዌ

- ኢሣ 7፥ 14
- ኢሣ 9፥ 6
- ዳን 7፥ 14
- ዮሐ 1፥1-3
- ዮሐ 5፥17-18
- ሉቃ 1፥ 33
- ዮሐ 9፥ 39
- ዮሐ10፥ 30-39
- ዮሐ 14፥ 7-11
- ዮሐ 20፥ 28
- ሮሜ 9፥5
- ፊልጵ 2፥ 10
- ዕብ 1፥ 6
- 1ኛ ዮሐ 5፥ 20
- ኤፌ 2፥ 6

3ኛ. እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምን በተመለከተ

1. የአምላክ እናት መሆንዋ/አምላክን መውለዷ
   - ኢሣ 7፥ 14
   - ኢሣ 9፥ 6
   - ማቴ 1፥ 21-23
   - ሉቃ 1፥ 31,35,43
   - ሉቃ 2፥ 6-20
   - ሉቃ 2፥ 34,35
   - ገላ 4፥ 4
2. ድንግልናዋ
   - ኢሣ 7፥ 14
   - ሕዝ 44፥ 1-2
   - መኃል 4፥ 12
   - ሉቃ 1፥26-27
3. አማላጅነቷ
   - መዝ 44፥ 12
   - መኃ 5፥ 9
   - ዮሐ 2፥ 1-11
   - ዮሐ 19፥ 26-27
4. ክብርዋ
   - መዝ 44፥9
   - መዝ 44፥ 13
   - ኢሣ 60፥ 14
   - ራእይ 12፥1-6
5. ምስጋና የሚገባት መሆኑ
   - መዝ 44፥ 17
   - ሉቃ 1 ፥ 28
   - ሉቃ 1 ፥ 42
   - ሉቃ 1፥48-50/ለትውልድ ሁሉ ተገቢ መሆኑን/

4ኛ. የቅዱሳን አማላጅነት በመስቀሉ ተ በምሰኝ ንጉሥታችን ይትር ሊሆሰሰን ይችላል

1. ከመሞታቸው በፊት

ዘፍ 18፡ 22-23
ዘፍ 20፡ 7, 17
ዘፀ 32፡ 10, 14
ዘኁ 14፡ 19-14
1ኛ ነገሥ 13፡ 4-6
ሮሜ 5፡ 19
1ኛ ቆሮ 4፡13
2ኛ ቆሮ 5፡ 20
2ኛ ቆሮ 9፡ 14
ኤፌ 1፡ 15-17
2ኛ ነገሥ 19፡34, 20፡6
ኢዮብ 42፡ 7-10
መዝ 105፡ 21-22
መሣ 65፡ 8
ኤር 42፡ 1-12
2ኛ ተሰ 1፡ 11-12
ያዕ 5፡ 14-18

2. ከሞቱ በኋላ በዐፀደ ነፍስ ያሉ ሰዎች እንደመላእክት ስለሆኑ ያማልዳሉ::

ሀ/ - ሄኖክ 9፡ 21-23 × 1ኛ ሳሙ 28፡3-20.
- ሄኖክ 12፡ 33-39
- ሉቃ 1፡ 48-50
- ራእይ 6-9-11

ለ/ መላእክት እንደሚያማልዱ

- ዘካ 1፡ 12፡ 17
- ዳን 12፡ 1
- መዝ 33፡ 6

3. ለቅዱሳን ቃል ኪዳን ከሰተሰጠ መታሰቢያቸው ለዘለዓለም ይኖራል:: በስማቸውም መታሰቢያ ለሚያደርግ ምሕረት ያደርግለታል:: ዋጋውም አይጠፋ፣ ትም ይሁን ለመረዳት የሚከተለውን ያንብቡ::

ሀ/ በለቃል ኪዳን

- መዝ 88፡ 1-3
- መዝ 110፡ 4-5
- መዝ 111፡ 6
- ሉቃ 1፡ 50
- ሉቃ 1፡ 54-55
- ሉቃ 1፡ 72-73
- 2ኛ ቆሮ 5፡ 19-20
- ዕብ 6፡ 9-10

ለ/ ጌታ በአዲስ ኪዳን ከገባላቸው ቃል ኪዳን በጥቂቱ እንጠቅሳለን::

- ማቴ 10፡ 40-42
- ማቴ 19፡ 28
- ዮሐ 20፡ 23
- ራዕይ 3፡ 21

ቅድስት ቤተክርስቲያን /ሰማያዊቷ ቤተመቅደስ/

የቅድስት ቤተክርስቲያን አመሠራረቷ ታሪካዊ አመጣጡ

በብሉይ ኪዳን — በአዲስ ኪዳንም በሆነ ጌታችን ለሰውም

ዘጸ 25፡8 — 5፡ 17 — የሐዋ 3፡ 1

2ኛ ሳሙ 7፥ 1-17	ማቴ 21፥12-17	የሐዋ 5፥ 42
1ኛ ነገሥ 9፥1-4	ማቴ 21፥12-17	የሐዋ 5፥ 42
ዕዝ 3፥ 8-18	ማር 11፥ 15-19	የሐዋ 8፥ 1-3
- ዕዝ 1፥ 1-2	- ሉቃ 16፥ 16	- የሐዋ 11፥ 26
- ዕዝ 10 ፥1	- ሉቃ 19፥ 45-48	- የሐዋ 20፥ 8
- መዝ 26 ፥ 4-5	- ሉቃ 20፥ 1	- ዕብ 9፥ 1
- መዝ 68፥ 9	- ሉቃ 22፥ 53, 24፥53	- ዕብ 9፥ 9, 10, 11-12
- መዝ 83፥ 10	- ዮሐ 2፥ 13፥ 17	- ራእይ 7፥ 13-17
- መዝ 121፥ 1	- ዮሐ 10፥ 22	- ራእይ 11፥ 1
- መዝ 131፥ 1-5	- የሐዋ 2፥ 46	

ታቦት	ሥዕል	መጽሐፍ ቅዱስ
ዘፀ 25፥ 10	ዘፀ 25፥ 18-21	1ኛ ነገሥት 11፥ 41-43
ዘፀ 27፥ 20-21	ዘፀ 37፥ 7-9	1ኛ ነገርሥት 16፥ 27
ዘፀ 31፥ 18	ዘኁል 21፥ 8	ዮሐ 20፥ 30
ዘፀ 34፥ 1-4	1ኛ ነገሥት 8፥6-8	ዮሐ 21፥ 25
ዘፀ 34፥ 29	ዮሐ 3፥ 14-15	የሐዋ 1፥1-3
ዘፀ 37፥ 1	ገላ 3፥1	ሮሜ 15፥ 4
ዘፀ 40፥ 20-21	ዕብ 9፥5	2ኛ ጢሞ 3፥ 15-17
ዕብ 9፥ 4		2ኛ ጢሞ 4፥ 13
ራእይ 11፥ 19		ይሁዳ 14 - መጽሐፈ ሄኖክ 1፥9
		ማቴ 27፥9-10 ከሰቆኤር 7፥3

ዕጣን

ዘሌ 16፥ 12, 13	ሚል 1፥ 11
ዘኁ 16፥ 35	ራእይ 5፥ 8
2ኛ ዜና 26፥ 16	ራእይ 8፥ 3-4
መዝ 141፥ 1-2	

እምነትና ሥራ /ሃይማኖትና ምግባር/

1. እምነት ያለሥራ በራሱ የሞተ ነው አያድንም

   ማቴ 17፥ 20-21
   ማቴ 25፥ 1-13
   ዕብ 11፥ 17
   ያዕ 2፥ 14-26

2. ጌታችን የዘለዓለም ሕይወት እንድናገኝ ሕጉንና ትዕዛዙን መፈፀም ተገቢ መሆኑን ተናገረ የምናምነውን የምንወደው ከሆነ ትዕዛዙን መጠበቅ በሥራ መተርጎም ይገባል::

ማቴ 5፥ 19	ዮሐ 8፥ 51	ቲቶ 1፥ 16	ያዕ 4፥ 17
ማቴ 7፥ 21	ዮሐ 14፥15	ያዕ 1፥ 22-25	
ማቴ 19፥ 17	2ኛ ጢሞ 3፥8	ያዕ 2፥ 10	

3. እግዚአብሔር ፍርዱን ለእያንዳንዱ የሚሰጠው እንደሥራው ነው

– ሮሜ 2፣ 6 – ማቴ 7፣ 21
– 2ኛ ቆሮ 5፣ 10 – ራእይ 22፣ 12

እምነት በገለ ክንፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያስረግጥ የማና
የውንም ነገር የሚያስረዳ ነው፡፡ /ዕብ 11፣1.

× ይህ እምነት ሃይማኖት ይባላል ሃይማኖትም አንዲት ናት
/ኤፌ 4፣5/
በዚህ እምነታችንም መለካም /በግ/ ከሠራንባት ማለት ከከጎ
ሥራ ካዋሐድናት፣ በሥራ ካገለጥናት እንድናለን፡፡
– ሃይማኖት ብለን የምንለው የክርስትና እምነትና የቤተክ
ርስቲያን ትምህርት ከዚህ እንደሚከተለው በየርዕሱ ተዘ
ርዝሯል፡፡

ስግደት

1. ስግደት የሚፈፀምበት ቦታ ቤተመቅደስ ባለበት ሁሉ ነው፡፡
በአገር አይወሰንም

ዘፀ 33፣ 11	መዝ 28፣ 2	ዮሐ4፣19–24
2ኛሳሙ 12፣ 20	3ዝ95፣ 9	ዮሐ12፣20
1ኛ ዜና መዋ 16፣ 29	መዝ 137፣ 1–2	የሐ ዋ8፣ 27
መዝ 5፣ 7	ሐዝ 46፣ 1–4	ራእይ 11፣1–3

2. ስግደት የሚሰገደው በእግዚአብሔር ነው ለጌታ አምላካችን ነው፡፡

ኢሳ 45፣ 2	ዘዳግም
ማቴ 4፣ 10	ዕብ 1፣6
ፊሊጵ 2፣ 10	ራእይ 7፣ 11

3. የእግዚአብሔር ቃል የመጣላቸው ቅዱሳን /የፀጋአማለከት/ና ቸው፡፡

ዘጸ 4፣16–17	ዮሐ 10፣31–36
ዘጸ 7፣ 1	1ኛ ቆሮ 6፣1–2
መዝ 81፣ 6	ራእይ 3፣21
ማቴ19፣ 26–29	

4. ይህን ያህል ሳለበረከት አምላክነትን ለማጣ ጥ/ጹሉ ለመፀለ ምኅ/የፀጋ ሰገደት ይገባል::

ሀ. ለእመቤታችን
መዝ 44፡12-13
ኢሳ 49፡23
ኢሳ 60፡14
ሉቃ 1፡41

ለ. ለቅዱሳን መላእክትና ለሰዎች 1ኛ ዜና መ 21፡ 21
ዘፍ 27፡29
ዘፍ 33፡6
ዘፍ 42፡6
1ኛ ሳሙ 28፡14
ዳን 2፡46
የሐዋ 16፡29
ራዕይ 3፡9

ጾም

1. በአፍ መጾም እንደሚገባ
ዕዝ 8፡21-23
ኤር 36፡9-10
ዘካ 8፡1d-20
ዮናስ 3፡5
ኢዮኤል 2፡12-15
የሐዋ 13፡2
2ኛ ቆሮ 6፡6

2. ከምግና ከቁጢ ከመብላት ጾም እንደሚገ
መዝ 108፡24
ዳን 9፡3
ዳን 10፡2-3
ሮሜ 14፡21

3. ጾም በብሉይ ኪዳን
ዘፀ 34፡28
ዘዳ 9፡9.18
መሳ 20፡26
1ኛ ሳሙ 7፡6
1ኛ ሳሙ 31፡13
2ኛ ሳሙ 1፡12-13
ዕዝራ 8፡21-23
ነህ 1፡4
አስቴር 4፡3, 16
መዝ 34፡13
መዝ 68፡10
መዝ 108፡24
ኢሳ 58፡3-12
ዳን 9፡3
ኢዩ 1፡14
ኢዩ 2፡12-15
ዮናስ 3፡5-8
ዘካ 7፡5
ዘካ 8፡18-20

4. ጾም በሐዲስ ኪዳን
ማቴ 4፡2
ማቴ 6፡16-18
ማቴ 9፡4
ማቴ 17፡21
ማር 2፡ 18
ሉቃ 2፡ 37
ሉቃ 18፡12
የሐዋ 13፡2,3
የሐዋ 14፡ 23
2ኛ ቆሮ 6፡6
2ኛ ቆሮ 11፡27

ሀ. ዐቢይ ጾም
ማቴ 4፡2

ለ. ረቡዕና ዐርብ
ማቴ 9፡15
ማቴ 26፡1

ሐ. የነነዌ ጾም
ዮናስ 3፡5

መ. የነቢያት ጾም
ዘዳግም 9፡9, 18
ዘፀ 34፡28
መዝ 34፡13

ሠ. የሐዋርያት ጾም
የሐዋ 13፡1-3
የሐዋ 14፡23
2ኛ ቆሮ 6፡6

..../

ጥምቀት

1. ጥምቀት ከውሃና ከመንፈስ መወለድ ነው፡፡ ከውሃና ከመንፈስ ያልተወለደ ሰው አይድንም፡፡

ማር 16፡16 , ዮሐ 3፡5, 1ኛ ጴጥ 3፡21

2. ጥምቀት በዐደባ ሲለተጠነም

ሀ. ቅንናት

ዘሌ 12፡ 1-8
መዝ 8፡2
ኢሳ 49፡ 22
ማቴ 18፡ 1-6
ማቴ 19፡13-14
ማቴ 21፡16
ሉቃ 2፡21፡28
ሉቃ 10፡20-21

ለ. ገዢረኛ ጥምቀት

ዘፍ 17፡12
ዘፍ 17፡22-27
ዘፍ 21 ፡ 4
ዘሌዋ 12፡4
ሮሜ 2፡29
ቆላ 2፡11

ሐ. በአባቶች እምነት በቤተሰቡ ይጠመቁ ነበር

የሐዋ 2፡39
የሐዋ 16፡15
የሐዋ 16፡33-34

3. ጥምቀት በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው
ማቴ 3፡16 , ማቴ 28፡19 , ሉቃ 3፡21-22
የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ
— ማር 16፡ 17-18
— የሐ.ሥ 3፡6
— 1ኛ ቆሮ 12፡ 4

ሀ. ተአምራት ማድረግ የሃይማኖት መመዘኛ ለሆን አይችልም :

ዘፀ 7፡11
ማቴ 7፡22-23
ማቴ 12፡38-39
ማቴ 16፡ 1-3
ማቴ 16፡ 17-18
ማቴ 24፡24
2ኛ ተሰ 2፡ 8-12
ራእይ 13፡13-14

ለ. በልሳን መናገር የሃይማኖት መመዘኛ ሊሆን አይችልም

የሐዋ 2፡1 - 13
1ኛ ቆሮ 12፡ 10
1ኛ ቆሮ 12፡30-31
1ኛ ቆሮ 13፡ 1-8
1ኛ ቆሮ 14፡5, 12

ቅዱስ ቁርባን /የጌታ ሥጋና ደም/

ኢሳ 19፡19
ማቴ 5፡23
ማቴ 26፡26-29
ሉቃ 22፡14-23
ዮሐ 6፡51-53
1ኛ ቆሮ 10፡ 14-21
1ኛ ቆሮ 11፡ 23 - 27
ዕብ 1[illegible]፡ 11-15

... /

ክ ህ ነ ት

ማቴ 10፥ 1-3
ማቴ 16፥19
ማቴ 18፥18
ማቴ 28፥20
ሉቃ 24፥51
ዮሐ 20፥23

የሐዋ 1፥25
የሐዋ 6፥ 6
የሐዋ 13፥3
የሐዋ 14፥ 23
የሐዋ 20፥28
ፊልጵ 1፥ 1

1ኛ ጢሞ 3፥1-13
1ኛ ጢሞ 4፥14
1ኛ ጢሞ 5፥ 17 -22
2ኛ ዮሐ 1፥1, 2

ን ስ ሐ

1. መፀፀት
   - ሕዝ 18፥30
   - ማቴ 4፥17
   - ማቴ 11፥20
   - ማቴ 21፥28-32
   - ሉቃ 13፥1-5
   - የሐዋ 26-20

2. መናዘዝ /ኑዛዜ/
   - ዘሌ 5፥5
   - ማቴ 3፥6
   - ማቴ 8፥4
   - የሐዋ 19፥18
   - 1ኛ ዮሐ 1፥9
   - ያዕ 5፥16

ቅዱስ ጋብቻና ድንግልና

ሀ. ቅ/ጋብቻ
- ዘፍ 2፥24
- ማቴ 5፥32
- ማቴ 19፥4-6
- 1ኛ ቆሮ 7፥2
- ኤፌ 5፥28-32
- ዕብ 13፥4

ለ. ድንግልና
- ኢሳ 56፥ 3
- ማቴ 19፥10-12
- 1ኛ ቆሮ 7፥25-40

(1) [illegible]

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

ቅዱሳን

ቅዱሳን፡ በሁለት፡ ይከፈላሉ። ይኸውም፦

1 ቅዱሳን፡ መላእክት፤

2 ቅዱሳን፡ ሰዎች፡ ናቸው።

"እኔ፡ እግዚአብሔር፡ አምላካችሁ፡ ቅዱስ፡ ነኝና፡ እናንተም፡ ቅዱሳን፡ ሁኑ።" ብሎ፡ መፍቀዱ፡ /ዘሌዋ. 11፥44-45፤ 19፥2/ ሰዎች፡ በመልካም፡ ሥራ፡ በሃይማኖት፡ ጸንተው፡ የእግዚአብሔር፡ ልጆች፡ እንዲሆኑ፡ መብት /ሥልጣን/፡ ተሰጥቶአቸዋል። /ዮሐ 1፥11-13/ ጌታችን፡ ከተከታዮቹ፡ ጋር፡ አንድነት፡ እንዳለው፡ በግንድና፡ በቅርንጫፍ፡ መስሎ፡ ለደቀመዛሙርቱ፡ ሲያስተምራቸው፤ "እኔ፡ የወይን፡ ግንድ፡ ነኝ፡ እናንተም፡ ቅርንጫፎች፡ ናችሁ።" ሲል፡ ተናግሯል። /ዮሐ 15፥5/ "ሥሩ፡ ቅዱስ፡ ከሆነ፡ ቅርንጫፎቹም፡ ደግሞ፡ ቅዱሳን፡ ናቸው። ሮሜ 11፥16 ቅዱሳን፡ መላእክትና፡ ጻድቃን፡ የጌታ፡ አገልጋዮች፡ ናቸውና፡ የእርሱ፡ ቅርንጫፎች፡ ናቸው።

ሀ. ቅዱሳን፡ መላእክት፡ መቼ፡ ተፈጠሩ?

እግዚአብሔር፡ ሰማያትን፡ ሲፈጥር፡ አገልጋዮቹ፡ መላእክትንም፡ ፈጠረ። /ዘፍ 1፥1/ የተፈጠሩትም፡ በመጀመሪያው፡ ቀን፡ በዕለተ፡ እሑድ፡ ከእሳትና፡ ከነፋስ፡ ነው።

ለ. የቅዱሳን፡ መላእክት፡ ቁጥር /ብዛት።/

የቅዱሳን፡ መላእክት፡ ብዛት፡ ወሰንም፡ ቁጥራቸው፡ አይታወቅም። ለአንድ፡ ጊዜ፡ ብቻ፡ በእግዚአብሔር፡ ፊት፡ ለአገልግሎት፡ የሚቆሙ፡ አእላፋት፡ /10 ሺህ፡ ጊዜ፡ 10 ሺህ/ እንደሆኑ፡ ነቢዩ፡ ዳንኤል፡ በራእይ፡ ተረድቷል። /ዳን 7፥10/ ብዛታቸውን፡ ከእግዚአብሔር፡ በስተቀር፡ ማንም፡ አያውቅም። የሰማይን፡ ሰራዊት፡ መቁጠር፡ ፈጽሞ፡ እንደማይቻል፡ ነቢዩ፡ ኤርምያስ፡ መስክሯል። /ኤር 33፥22/

ሐ. የቅዱሳን፡ መላእክት፡ ተፈጥሮ፡

መላእክት፡ ማለት፡ የእግዚአብሔር፡ መልእክተኞች፡/የእግዚአብሔር፡ ተላላኪዎች/ ማለት፡ ነው። /መዝ 103/104 ቁ 4/ ከመጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ ምንጭ፡ መሠረት፡ "መላእክቱን፡ መንፈስ፡ የሚያደርግ፡ አገልጋዮቹንም፡ የእሳት፡ ነበልባል፡ የሚያደርግ።" ተብሎ፡ መጻፉ። ሐዋርያው፡ ቅዱስ፡ ጳውሎስም፡ ቅዱሳን፡ መላእክት፡ መናፍስት/ረቂቃን/ እንደሆኑ፡ ያመለክታል። /ዕብ 1÷14/ ቅዱሳን፡ መላእክት፡ በረቂቅነታቸው፡ ከእሳትም፡ ከነፋስም፡ በላይ፡ ረቂቃን፡ መሆናቸውን፡ ያስገነዝበናል።

መ. የመላእክት፡ ነገድ፡

የቅዱሳን፡ መላእክት፡ ነገድ፡ ዘጠና፡ ዘጠኝ፡ እንደሆነ፡ የቤተክርስቲያን፡ አባቶች፡ ያስተምሩናል። ይኸውም፡ ጌታ፡ ስለንስሐ፡ ሲያስተምር፡- "ለአንድ፡ ሰው፡ መቶ፡ በጎች፡ ቢኖሩት፡ ከእነርሱም፡ አንዱ፡ ቢባዝን /ቢጠፋ/፡ ዘጠናን፡ ዘጠኙን፡ በተራራ፡ ትቶ፡ የባዘነውን፡ አይፈልግምን? ቢያገኘው፤ እውነት፡ እውነት፡ እላችኋለሁ፡ ካልባዘኑት፡ /ካልጠፉት/ ከዘጠና፡ ዘጠኙ፡ ይልቅ፡ በእርሱ፡ ደስ፡ ይለዋል። /ማቴ 18÷12/ የተናገረውን፡ መሠረት፡ በማድረግ፡ የጠፋው፡ በግ፡ ወይም፡ ጠፍቶ፡ የተገኘው፡ በግ፡ አዳም፡ ሲሆን፡ ያልጠፉት፡ ዘጠና፡ ዘጠኙ፡ በጎች፡ ያለው፡ ደግሞ፡ ዘጠና፡ ዘጠኙን፡ ነገድ፡ መላእክት፡ ማለቱ፡ እንደሆነ፡ ሊቃውንት፡ ያስተምሩናል። ቅዱስ፡ ያሬድም፡ ይህንን፡ መሠረት፡ በማድረግ፡ ስለጌታችን፡ በዮርዳኖስ፡ መጠመቅ፡ አስመልክቶ፡ ሲናገር፡ "ዘጠና፡ ዘጠኙን፡ ነገድ፡ ትቶ፡ በባሕር፡ መካከል፡ ቆመ፡ ብሏል።

ሠ. የቅዱሳን፡ መላእክት፡ የነገድ፡ ቅደም፡ ተከተል፡፡

- ሱራፌል፡- ባለብዙ፡ ዓይኖች /ኢሳ 6÷2/
- ኪሩቤል፡- ባለብዙ፡ ክንፎች /ራእ 4÷6/
- መናብርት፡-
- ስልጣናት /ኃይላት/

- ስልጣናት /ገዦች/ /ቆላስያስ 1፥15/
- መኳንንት
- ቀደምት

ከነዚህ፡ ነገዶች፡ ውስጥ፡ በስም፡ የሚታወቁት፡ ሊቃነ፡መላእክት፡ በጣም፡ ጥቂቶች፡ ናቸው:: እነርሱም፡-

- ሚካኤል፡- ዳን 12፥1 ፤ ይሁዳ 1፥9 ፤ ራእ 12፥7
- ገብርኤል፡- ዳን 9፥21 ፤ ሉቃ 1፥19
- ሩፋኤል፡- ሄኖክ 10፥2-9 ፤ ጦቢት 12፥5
- ፋኑኤል፡- ሄኖክ 10፥2-9 ፤ ጦቢት 12፥5
- ኡራኤል፡- ዕዝራ፡ሱቱኤል 2፥1-4
- ራጉኤል፡- ጸሎተ፡ነገ
- ሳቁኤል፡- ››
- ሱራኤል /ሱርያል/ ››
- አፍኒን ››

ረ. የቅዱሳን፡ መላእክት፡ አገልግሎት

የቅዱሳን፡ መላእክት፡ አገልግሎት፡ በሁለት፡ ይከፈላል::

1 ያለእረፍት፡ እግዚአብሔርን፡ ማገልገል /ማመስገን/፡ መቀደስ::
/ኢሳ 6፥2 ፤ ራእ 4፥6-11 ፤ 5፥6-14/

2 ሰውን፡ ማገልገል፡ ነው:: ማለትም፡ ሰውን፡ መጠበቅ ፤ መርዳት ፤ ማገዝና፡ ማዳን፡ ነው::

ቅዱሳን፡ መላእክት፡ ከእግዚአብሔር፡ እየተላኩ፡ ሰውን፡ ለመርዳትና፡ ለማዳን፡ አገልግሎት፡ እንደሚፈጽሙ፡ መጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ ያስረዳል::

የእግዚአብሔር፡ መልአክ፡ በከባድ፡ ችግር፡ ላይ፡ ወድቀው፡ የነበሩትን፡ እናትና፡ ልጅ፤ አጋርንና፡ እስማኤልን፡ ረዳቸው:: /ዘፍ 21፥15-20/:: ያዕቆብም፡- ከክፉ፡ ነገር፡ ያዳነው፡

የእግዚአብሔር፡ መልአክ፡ እንዲሆን፡ መስክሯል። /ዘፍ 48፥16/ ስለዚህ፡ ቅዱሳን፡ መላእክት፡ ማማለድ፡ ብቻ፡ ሳይሆን፡ የማዳን፡ ሥልጣን፡ አላቸው።

መናፍቃን፡ በድፍረት፡ መላእክት፡ ስለ፡ሰው፡ አይጸልዩም፡ ወደ፡ እግዚአብሔርም፡ አያማልዱም፡ ይላሉ። መጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ ግን፡ ቅዱሳን፡ መላእክት፡ ከማማለድም፡ አልፈው፡ ሰውን፡ ማዳን፡ እንደሚችሉ፡ ይመሰክራል።

"የእግዚአብሔር፡ መልአክ፡ በሚፈሩት፡ ሰዎች፡ ዙሪያ፡ ይሰፍራል፡ ያድናቸውማል።" ሲል፡ መጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ ይመሰክራል። /መዝ 33፥7/ ከክፉ፡ ነገር፡ ሁሉ፡ ያዳነኝ፡ የእግዚአብሔር፡ መልአክ፡ ነው፡ ብሎ፡ ያዕቆብ፡ የተናገረውም፡ በዚሁ፡ መሠረት፡ ነው። /ዘፍ 48፥16/

እግዚአብሔር፡ አምላክ፡ ወዳጆቹን፡ የሚረዳው፡ ወይም፡ የሚያድነው፡ በቅዱሳን፡ መላእክት፡ እያደረ፡ ወይም፡ ቅዱሳን፡ መላእክትን፡ እየላከ፡ ነው። ለማስረጃ፡ ያህል፡ <u>የሦስቱ፡ ወጣቶችን</u>፡ /የሠለስቱ፡ ደቂቅን/ ታሪክና፡ <u>የዳንኤልን</u>፡ ታሪክ፡ እንመልከት። /ዳን 3፥24-30/ ፤ 6፥22-23/ <u>ቅዱስ፡ ጴጥሮስንም</u>፡ ከእስር፡ ቤት፡ ጐትቶ፡ ያወጣውና፡ ከሞት፡ ያዳነው፡ የእግዚአብሔር፡ መልአክ፡ ነው። /ሐዋ 12፥1/

<u>ሐ. ቅዱሳን፡ መላእክት፡ የእግዚአብሔር፡ እንደራሴዎች፡ ናቸው።</u>

እንደራሴ፡ ማለት፡ እንደዋናው፡ ሆኖ፡ የሚሠራ፡ ሙሉ፡ ሥልጣን፡ ያለው፡ ማለት፡ ነው። ስለዚህ፡ ቅዱሳን፡ መላእክት፡ እንደ፡ እግዚአብሔር፡ ሆነው፡ ሰውን፡ እንዲረዱና፡ እንዲታደጉ፡ ከእግዚአብሔር፡ የተሾሙ፡ የእግዚአብሔር፡ እንደራሴዎች፡ ናቸው።

እስራኤላውያንን፡ ከፈርዖን፡ እጅ፡ አድኖ፡ በበረሃ፡ ይመራ፡የነበረው፡ መልአክ፡ ነበር።

"በመንገድህ፡ ይጠብቅህ፡ ዘንድ፡ ወዳዘጋጀሁትም፡ ሥፍራ፡ ያገባህ፡

ዘንድ፡ እነሆ፡ እኔ፡ መልአክን /መልአኬን/ ፡ በፊትህ፡ እሰዳለሁ። በፊቱ፡ ተጠንቀቁ፡ ቃሉንም፡ አድምጡ፤ ስሜም፡ በእርሱ፡ ስለሆነ፡ ኃጢአት፡ ብትሰሩ፡ ይቅር፡ አይላችሁምና፡ አታስመርሩት።" /ዘፀ 23÷20/

የእግዚአብሔር፡ መልአክም፡ አጋርን፡" ዘርሽን፡ እጅግ፡ አበዛዋለሁ፡ ከብዛቱም፡ የተነሳ፡ አይቆጠርም" አላት። /ዘፍ 16÷10/

አብርሃምን፡- አብርሃም፡ አብርሃም፡ ብሎ፡ ጠርቶ፡ እጅህን፡ በብላቴናው፡ ላይ፡ አትዘርጋ፡ ማለቱ። /ዘፍ 22÷11-13/

ለበለዓምም፡ የተገለፀው፡ መልአክ፡ መግደልም፡ ማዳንም፡ እንደሚችል፡ ለበልዓም፡ አረጋግጦለታል። /ዘኁልቁ 22÷31/

ሸ. ለቅዱሳን፡ መላእክት፡ የአክብሮት፡ ስግደት፡ እንደሚገባ፡-

ስግደት፡ በአንድ፡ በኩል፡ የአምልኮ፡ መግለጫ፡ ሲሆን፡ በሌላ፡ በኩል፡ ግን፡ የአክብሮት፡ መግለጫ፡ ነው። ለእግዚአብሔር፡ /ለፈጣሪ/ ፡ የሚቀርብ፡ ስግደት፡ የአምልኮት፡ ነው።

በለዓምና፡ ኢያሱ፡- ለመልአኩ፡ ያቀረቡት፡ ስግደት፡ የአክብሮት፡ ስግደት፡ ነው። "እግዚአብሔርም፡ የበለዓምን፡ አይኖች፡ ከፈተ። የእግዚአብሔርም፡ መልአክ፡ በመንገድ፡ ላይ፡ ቆሞ፡ የተመዘዘም፡ ሰይፍ፡ ይዞ፡ አየ፡ ሰገደም፡ በግምባሩም፡ ወደቀ። /ዘኁ 22÷31/

ኢያሱም፡- የተገለፀለት፡ መልአክ፡ የእግዚአብሔር፡ ሠራዊት፡ /መላእክት/ አለቃ፡ መሆኑን፡ በነገረው፡ ጊዜ፡ በግንባሩ፡ ተደፍቶ፡ ሰገደና፡ "ጌታዬ፡ ለባሪያው፡ /ለእኔ/ የሚነግረው፡ ምንድን፡ ነው?" ብሎ፡ በፍጹም፡ ታዛዥነቱን፡ ገለፀለት። /ኢያ 5÷13-15/

ሌላው፡ /በሐዋርያት ሥራ 10÷25-26/ የተጠቀሰው፤ ጴጥሮስ፡ በገባ፡ ጊዜ፡ ቆርኔሌዎስ፡ ተገናኝቶ፡ በእግሩ፡ በታች፡ ወድቆና፡ ሰገደለት። ጴጥሮስ፡ ግን፡ ተነሣ፡ እኔ፡ ራሴ፡ ደግሞ፡ ሰው፡ ነኝ፡ ብሎ፡ አስነሣው፡ ይላል። ቆርኔሌዎስ፡ የአምልኮትንና፡ የፀጋን፡ ስግደት፡ ልዩነት፡ ስለማያውቅ፤ ያልተማረ፡ በመሆኑ፡ የአምልኮት፡ ስግደት፡ መስገድ፡

ያለበት፡ ለአንድ፡ አምላክ፡ ብቻ፡ መሆኑን፡ ለመግለፅ፡ እንጂ፡ የፀጋ፡
ስግደት፡ አያስፈልግም፡ አላለም።

በዚሁ፡ /የሐዋ 14÷8-16/ የልስጥሬን፡ ሰዎች፡ ጳውሎስንና፡
በርናባስ፡ በሽተኛውን፡ በፈወሱ፡ ጊዜ፡ አማልክት፡ ናቸው፡ ብለው፡
ሊያመልኳቸውና፡ መስዋእት፡ ሊሰውላቸው፡ በተዘጋጁ፡ ጊዜ፡ "እናንተ፡
ሰዎች፡ ይህንን፡ ስለምን፡ ታደርጋላችሁ? እኛም፡ እንደእናንተ፡ የምንሰማ፡
ሰዎች፡ ነን" ማለታቸው፡ አምላክ፡ አለመሆናቸውን፡ ለመግለፅ፡ ነው።

ራእ 19÷10 "በመልአኩ፡ እግር፡ ሥር፡ ሰገድኩለት፡ እርሱ፡
ግን፡ አትስገድልኝ፡ ሠለቸችንም፡ የእግዚአብሔር፡ ባሪያዎች፡ ነንና፡
ለእግዚአብሔር፡ ስገድ፡ አለው።"

ለዚህ፡ [illegible] ጥቅስ፡ በመሰናክል፡ ለመላእክት፡ መስገድ፡ ተገቢ፡
አይደለም፡ የሚሉ፡ ክፍሎች፡ አሉ። የዚህን፡ ጥቅስ፡ ማብራሪያ፡ ብርሃኑ፡
ጎበና፡ "በዓምደ፡ ሃይማኖት" መጽሐፉ፡ ላይ፡ እንዳስቀመጠው፡-

ዮሐንስ፡ ወንጌላዊ፡ የራእ፡ ሐዋርያ፡ ከመሆኑም፡ ሌላ፡ ራእ፡
የሚወደው፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ፡ የተቃኘ፡ ወንጌልን፡ መልእክታትን፡
የጻፈ፡ እንደዚሁም፡ የዓለምን፡ ፍጻሜ፡ በራእይ፡ ያየ፡ ነው። ይህን፡ ያህል፡
የራእ፡ ባለሟል፡ የሆነ፡ ቅዱስን፡ ሰው፡ ስለትንሽዋ፡ ነገር፡ ለመላእክት፡
መስገድ፡ ተገቢ፡ አለመሆን፡ አጣቅት፡ በስሕተት፡ ሰገደ፡ ማለት፡ የጻፋቸው፡
ወንጌሎችም፡ መልእክታትም፡ ስህተት፡ አላቸው፡ ማለት፡ ነው። ይህ፡
ማለት፡ ግን፡ ሰው፡ እንደእግዚአብሔር፡ ፍፁም፡ ነው፡ ማለት፡ አይደለም።
እርሱ፡ ከፍፁም፡ እምነት፡ ውስጥ፡ ሳይሆን፡ እርሱ፡ ማን፡ መመለክ፡
እንዳለበት፡ ሳያውቅ፡ ለእኛ፡ ማሳወቅ፡ አይችልምና። ስለዚህ፡ በስሕተት፡
ሰገደ፡ ማለት፡ ከፍተኛ፡ ስሕተት፡ ነው። ዮሐንስ፡ ለመልአኩ፡ የአክብሮት፡
ስግደት፡ ያቀረበው፡ ለመላእክት፡ መስገድ፡ ተገቢ፡ መሆኑን፡ ስላወቀ፡
ነው። መልአኩም፡ ደግሞ፡ አትስገድልኝ፡ ማለቱ፡ የዮሐንስን፡ ክብርና፡
ማዕረግ፡ መግለጡ፡ ነው። የዮሐንስ፡ በክብሩ፡ ከመልአኩ፡ እኩል፡ ሆኖ፡

ነበርና:: ስግደት: ደግሞ: የበላይና: የበታች: መግለጫ: ስለሆነ:
አንተስ: በክብር: ከእኔ: እኩል: ነህ: ስለዚህ: ለእኔ: ልትሰግድ: አይገባም:
ቢለውም: ዮሐንስ: ግን: ከመስገድ: ወደ: ኋላ: አላለም፤ ትሁት: ነውና::
ይህንንም: ለማረጋገጥ: ከተፈለገ: ራእይ 22÷8-7 እንመልከት::
እንግዲህ: ዮሐንስ: ታላቅ: ሰገደ: ቢባል: እንኳን: ሠለት: ጊዜ: ይሳሳታል?
የመጀመሪያው: እንስ? እንግዲህ: አባባሉ: የትሕትና: አባባል: መሆኑ:
ግልፅ: ነው:: [ሓምዳ: ሃይማኖት ገጽ 135]

ቅዱሳን: መላእክት: የሚማልዱ: ብቻ: ሳይሆን: የሚዳኙ: ስልጣን:
እንዳላቸው: መጽሐፍ: ቅዱስ: ደጋግሞ: እየመሰከረ: የመላእክት:
እርዳታ: አያስፈልገንም: የአክብሮትንም: ስግደት: አናቀርብላቸውም:?
የሚሉት: መናፍቃን: ቅዱሳን: መላእክት: የመቅሰፍና: የመቅጣት:
ሥልጣን: እንዳላቸው: አያውቁም:: መጽሐፍ: ቅዱስ: ግን: ቅዱሳን:
መላእክት: መቅሠፍ፣ መቅጣትና: መግደል: እንደሚችሉና: ይህንንም:
ሥልጣን: ከእግዚአብሔር: እንደተቀበሉ: ያረጋግጣል::
ዘፍ 19÷1-22፣ ዘኁ 22÷31-35፣ 2ኛ ሳሙ 24÷15-18፣
ኢሳ 37፣ 33-38፣ መዝ 34/35፣ 6፣ ሉቃ 1÷19፡፡

በጸሎታቸውና: በረድኤታቸው: ለሚታመኑ: ደግሞ: ቀድሞም:
ሌላ: ተደጋግሞ: እንደተገለፀው: ቅዱሳን: መላእክት: የሚረዱ፣
የሚያግዙና፣ የሚያድኑ: ናቸው:: /ዘካ 1÷12፣ ዕብ 1÷14፣
የሐዋ 12÷6-11/

የሚዳናቸውና: የመፈጸሚቸው: ነገር: በተጨማሪ: በተግባር:
በሀገሬችን: የተደረጉት፣ የሚደረጉትና: በመደረግ: ላይ: ያሉት: ተጨባጭ:
ሥራዎች /ማስረጃዎች/ ናቸው:: በቅዱስ: ገብርኤል: በቅዱስ: ሚካኤል:
በቅዱስ: ሩጉኤል: ወ.ዘ.ተ:

አሁንም: የቅዱሳን: ጸሎት: ይጠብቀን: አሜን!
<<ወስብሐት: ለእግዚአብሔር>>

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

የቅዱሳን፡ አማላጅነት

ጻድቃን፡ ቅዱሳን፡ እየተባሉ፡ የሚጠሩ፡ የእግዚአብሔር፡ ሰዎች፡ በእግዚአብሔርና፡ በሰው፡ መካከል፡ ቆመው፡ ሰውን፡ ከእግዚአብሔር፡ ጋር፡ ለማስታረቅ፡ ያማልዳሉ። ይህንን፡ የመሰለ፡ የማስታረቅ፡ ወይም፡ የማማለድ፡ መብት፡ /ሥልጣን/ የሰጠው፡ ራሱ፡ እግዚአብሔር፡ መሆኑን፡ ቅዱስ፡ መጽሐፍ፡ ይመሰክራል። "በእኛ፡ የማስታረቅን፡ ቃል፡ አኖረ።" /2ኛ ቆሮ 5፥19/ ሲል፡ ቅዱስ፡ ጳውሎስ፡ ተናግሯል። ራሱ፡ ጌታም፡ "የሚያስታርቁ /የሚያማልዱ/፡ ብፁዓን፡ ናቸው።" ሲል፡ አስተምሯል። /ማቴ 5፥9/ "እንግዲህ፡ እግዚአብሔርን፡ በመምሰልና፡ በጭምትነት፡ ሁሉ፡ ጸጥና፡ ዝግ፡ ብለን፡ እንድንኖር፡ ለመናና፡ ጸሎት፡ ምልጃም፡ እንዲደረግ፡ እመክራለሁ። /1ኛ ጢሞ 2፥1-4/

የቅዱሳን፡ አማላጅነት፡ በሁለት፡ ክፍል፡ ይከፈላል።

1 ቅዱሳን፡ ሰዎች፡ በዚህ፡ ዓለም፡ ሳሉ፡ ህይወታቸውን፡ የሚመሩት፡ እግዚአብሔርን፡ በመምሰል፡ ነው። /1ኛ ጢሞ 6፥11/ የአፀድ፡ ሥጋ፡ /የሕይወት፡ ሥጋ/ አማላጅነት፡ ይባላል።

2 ቅዱሳን፡ ከዚህ፡ ዓለም፡ በሞት፡ ሲለዩ፡ ከሞት፡ በኋላ፡ ባለው፡ የነፍስ፡ ዓለም፡ ሆነው፡ በነፍሳቸው፡ /በአፀድ፡ ነፍስ/ ሆነው፡ በሕይወት፡ ሥጋ፡ ስላሉ፡ ሰዎች፡ መጸለይና፡ ማማለድ፡ ይችላሉ። ይህም፡ የአፀድ፡ ነፍስ፡ አማላጅነት፡ ይባላል።

1. ቅዱሳን፡ በሕይወት፡ ሥጋ /በአፀድ፡ ሥጋ/ ሳሉ

ሀ. ዘፍ 20፥1-8

አቢሜሌክ፡ የአብርሃምን፡ ሚስት /ሣራን/፡ ሊያገባት፡ ሲል፡ በሕልም፡ ታይቶት፡ ሞት፡ ከእግዚአብሔር፡ እንደሚፈረድበት፡ ሲነግረው፡ ሳላውቅ፡ ነውና፡ ማረኝ፡ ቢለው፡ ሚስቲቱን፡ ወደ፡ ባሏ፡ መልስ፡ እርሱም፡ ይጸልይልህ፡ አለው። አብርሃምም፡ ጸለየለት፡ ከደዌውም፡

ተፈወሰ። ከአቤሜሌክ፡ ሣልቅ፡ የአብርሃምን፡ ጸሎት፡ መቀበሉ፡ አያጸለያምን? |ሮሜ 4÷3| በአዲስ፡ ኪዳንም፡ ጻድቁ፡ አብርሃም፡ ስለ፡ አቤሜሌክ፡ ጸለየ፤ ቤተሰቡና፡ እርሱ፡ ተፈወሱ። /ዘፍ 18÷20-23 ፤ 19÷23/ አብርሃም፡ በእግዚአብሔር፡ ቤት፡ ሆኖ |ቆሞ|፡ ሊደመሰሱ፡ ስለተቃረቡት፡ ስለ፡ ሰዶምና፡ ስለ፡ ገሞራ፡ ሰዎች፡ አጥብቆና፡ ደጋግሞ፡ ለመነ፡ |አማለደ| በከተሞቹ፡ ውስጥ፡ ስለሚኖሩ፡ ጻድቃን፡ ሲል።

3 ፈርዖን፡ ስለወረደበት፡ የእግዚአብሔር፡ መቅሰፍት፡ ለማዳን፡ ሙሴና፡ አሮንን፡ ወደ፡ እግዚአብሔር፡ እንዲጸልዩለት፡ ጠየቃቸው። ጸለዩለት፡ መቅሰፍቱም፡ ተወ። |ዘፀ 8÷29-32|

4 ሙሴ፡ ስለ፡ ሕዝቡ፡ ወደ፡ እግዚአብሔር፡ በመጸለዩ፡ እግዚአብሔር፡ በሙሴ፡ ምልጃ፡ አማካኝነት፡ ሕዝቡን፡ ይቅር፡ አለ። |ዘፀ 32÷11-13|

5 ኢዮብ፡ ፈተና፡ ደርሶበት፡ በሚሰቃይበት፡ ጊዜ፡ ወዳጆቹ፡ ሊጠይቁት፡ መጥተው፡ በማረጋጋት፡ ፈንታ፡ ስላሳዘኑት፡ እግዚአብሔር፡ ሊቀጣቸው፡ ካለ፡ በኋላ፡ "ኢዮብ፡ ስለ፡ እናንተ፡ ይጸልይላችኋል፡ አለ።" |ኢዮ 42÷7÷11|

ሌሎች፡ ማስረጃ፡ ጥቅሶች።

ብሉይ፡ ከአዲስ፡ ኪዳን፡ ጋር

1 ነቢዩ፡ ኤልያስ፡ ጣኦት፡ አምላኪዎችን፡ ለመቅጣት፡ ሲል፡ ዝናም፡ እንዳይዘንም፡ ወደ፡ እግዚአብሔር፡ ጸለየ፡ እግዚአብሔርም፡ የኤልያስን፡ ሰምቶ፡ ከሦስት፡ ዓመት፡ በላይ፡ ዝናም፡ እንዳይዘንም፡ አደረገ። |ነገሥ. ቀዳ. 17÷1-7| እንደገናም፡ ዝናም፡ እንዲዘንም፡ ወደ፡ እግዚአብሔር፡ ጸለየ፡ እግዚአብሔርም፡ የኤልያስን፡ ልመና፡ ሰምቶ፡ በምድር፡ ላይ፡ ዝናም፡ አዘነመ። |ነገሥ ቀዳ 18÷42-45| ይህንን፡ በአዲስ፡ ኪዳን፡ ሐዋርያው፡ ቅዱስ፡ ያዕቆብም፡ ቅዱሳን፡ በጸሎታቸው፡ እንደሚያማልዱ፡ ከእግዚአብሔር፡ ምህረትን፡ እንደሚያሰጡ፡ ነቢዩ፡ ኤልያስን፡ እንደማስረጃ፡ አድርጎ፡ ያቀርባል። እንዲህ፡ ይላል። "እያንዳንዱ፡

ስለሌለው፡ ይጸልይ፡፡ የጻድቅ፡ ሰው፡ ጸሎት፡ በሥራዋ፡ እጅግ፡ ኃይል፡ ታደርጋለች፡፡ ኤልያስ፡ እንደኛው፡ ሰው፡ ነበር፡፡ ዝናም፡ እንዳይዘንም፡ ጸለየ፡ ሰማይም፡ ዝናምን፡ ሰጠ፡ ምድሪቱም፡ ፍሬዋን፡ አበቀለች፡፡ /ያዕ 5÷13-18/

በአዲስ፡ ኪዳን፡ አማላጅነት

ለመሆኑ፡ በዮሐ 14÷6 የሚለው፡ ምንድነው? እውነት፡ ጌታ፡ አማላጅ፡ ወይስ፡ ተማላጅ?

ቢገባን፡ አማላጅ፡ ነው፡ ባዮች፡ ተሳስተዋል፡፡ ይህ፡ ሁሉ፡ ኑፋቄ፡ ቅዱሳንን፡ ተራ፡ ሰው፡ አድርገው፡ ለማቅረብ፡ የሚሞክሩና፡ የዲያቢሎስን፡ ገንዘብ፡ የሆነውን፡ ትዕቢት፡ የተሸከመው፡ ናቸው፡፡ በቀጥታ፡ እንጠይቃለን፡ እንቀርባለን፡ ይላሉ፡፡ እኛ፡ ግን፡ ከመጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ በተማርነውና፡ ቃሉን፡ ለመፈፀም፡ በቀጥታ፡ ወደ፡ ጌታ፡ ቤት፡ ለመቅረብ፡ ብቁ፡ አይደለሁም፡ በኃጢያት፡ ባሕር፡ የምዋኝ፡ ነኝ፡ ብለን፡ እግዚአብሔር፡ ባከበራቸው፡ መላእክትና፡ ቅዱሳን፡ አማካኝነት፡ መጸለይ፡ ትህትናን፡ ወንድማዊ፡ ፍቅርን፡ ያመለክታል፡፡

"በእኔ፡ በቀር፡ ወደ፡ አብ፡ የሚመጣ፡ የለም" ማለት፡ እኔን (በእኔ፡ የባሕርይ፡ አምላክነት) ያላመኑ፡ አብን፡ ሊያምን፡ አይችሉም፡፡ አብም፡ ሊቀበለው፡ አይችልም፡ ማለት፡ ነው፡ እንጂ፡ ቅዱሳን፡ ሊያማልዱ፡ አይችሉም፡ ለማለት፡ አይደለም፡፡

በመሠረቱ፡ ጌታ፡ "እኔ፡ ሕግንና፡ ነቢያትን፡ ለመሻር፡ የመጣሁ፡ አይምሰላችሁ፡፡ ልፈፅም፡ እንጂ፡ ለመሻር፡ አልመጣሁምና፡፡" /ማቴ 5÷17-20/ የባሕርይ፡ አምላክ፡ ተማላጅ፡ አምላክ፡ ነው፡ ማማለድ፡ ለፍጡር፡ እንጂ፡ ለፈጣሪ፡ አይደለም፡፡

ሀ. እናንተን፡ የሚቀበል፡ እኔን፡ ይቀበላል፡፡ ነቢይን፡ በነቢይ፡ ስም፡ የሚቀበል፡ የነቢይን፡ ዋጋ፡ ይወስዳል፡፡ ጻድቅን፡ በጻድቅ፡ ስም፡ የሚቀበል፡ የጻድቅን፡ ዋጋ፡ ይወስዳል፡፡ ማንም፡ ከእነዚህ፡

ከታናናሾቹ፡ ለአንዱ፡ ቀዝቃዛ፡ ጽዋ፡ ውሃ፡ ብቻ፡ በደቀ መዝሙር፡
ስም፡ የሚያጠጣ፡ እውነት፡ እላችኋለሁ፡ ዋጋው፡ አይጠፋበትም።"
/ማቴ 10÷40-42/

ለ <u>ያዕ 5÷14-19</u> የቅዱሳን፡ ጸሎት፡ በሥራዋ፡ እጅግ፡ ታላቅ፡ ኃይል፡
እንደምታደርግ፡ ይገልፃል። እንደሁም፡ የካህናት፡ ጸሎት /አማላጅነት/
ከሥጋ፡ ደዌና፡ ከኃጢያት፡ ደዌ፡ እንደሚፈውስ፡ ይገልፃል።

ሐ የማቴዎስ፡ 15÷21-28 የሐዋርያትን፡ አማላጅነት፡ ያሳያል።

<u>መዝ 88(89)÷3</u>፡ "ከመረጥሁት፡ ጋር፡ ቃል፡ኪዳኔን፡ አደረግሁ፡"
ይላል። እግዚአብሔር፡ ለወዳጆቹ፡ የገባውን፡ ቃል፡ኪዳን፡ እንደማያፈርስ፡
ያስረዳል። አልፎም፡ ቅዱሳን፡ የፀጋ፡ አምላክነት፡ ይገባቸዋል።

<u>ዘፀ 7÷1</u> "እግዚአብሔር፡ ሙሴን፡ ለፈርዖን፡ አምላክ፡ አደርግሃለሁ፡
ወንድምህም፡ አሮን፡ ነቢይ፡ ይሆንልሃል።"

<u>መዝ 81(82)÷1-8</u> "እኔ፡ አማልክት፡ ናችሁ፡ አልሁ" ብሎ፡
የተናገረው፡ስለቅዱሳን፡ አይደለምን?

<u>2ኛ ቆሮ 5÷20</u> "እኛ፡ በክርስቶስ፡ ፈንታ፡ ክርስቶስን፡ መስለን፡
እንለምናለን ።

ቅዱሳን፡ ከማማለድ፡ አልፈው፡ ይፈርዳሉ። የሚሳናቸው፡ ነገር፡
የለም። /ማቴ 17÷19/ "የሰናፍጭ፡ ቅንጣት፡ ታህል፡ እምነት፡
ቢኖራችሁ፡ ይህን፡ ተራራ፡ ከዚህ፡ ወደዚያ፡ እለፍ፡ ብትሉት፡ ያልፋል።
የሚሳናችሁ፡ ነገር፡ የለም።"

<u>ማቴ 5÷14</u> "እኔ፡ የዓለም፡ ብርሃን፡ ነኝ።" ብሏል። በዮሐ ፰÷12
ለሐዋርያት፡ ደግሞ፡ "የዓለም፡ ብርሃን፡ ናችሁ" ብሏል።" ታዲያ፡
አማልደው፡ ከጌታ፡ ጋር፡ካላገናኙን፡ ምኑን፡ ብርሃን፡ ሆኑት?

<u>ጻድቃን፡ ከሞቱ፡ በኋላ</u>።

"በሰማይ፡ እግዚአብሔርን፡ እንደሚያገለግሉ፡ መላእክት፡ ይሆናሉ፡
ብሏል፡ ጌታ። <u>ማቴ 22÷27-30</u>.

ራእ 6÷9-11 ስለሞቱት፡ ሰዎች፡ ነፍስ፡ አየሁ፡ (ስለእግዚአብሔር፡ ቃል፡ ስለሞቱት፡ ሰማዕታት) እውነተኛ፡ የባሕርይ፡ አምላክ፡ አቤቱ፡ ደማችንን፡ በግፍ፡ ያፈሰሱትን፡ ሰዎች፡ አትበቀላቸውም፡ ብለው፡ ጠየቁት። ገና፡ በሰማዕትነት፡ የሚሞቱ፡ ብዙ፡ አሉና፡ አላቸው። ይህ፡ የሚያሳየው፡ ከሞት፡ በኋላ፡ መጸለየን፡ አይደለምን?

ማር 12÷26 "እኔ፥ የሕያዋን፡ የእነአብርሃም፡ የነይስሐቅ፡ አምላክ፡ ነኝ፡ እንጂ፡ የሙታን፡ አምላክ፡ አይደለሁም።" አብርሃም፥ ይስሐቅ፡ ከሞቱ፡ በኋላ፡ አይደል፡ እንዴ፡ ስለአብርሃም፡ ስለይስሐቅ፡ ብለህ፡ እያሉ፡ እነሙሴ፡ ይለምኑት፡ የነበረው? በሠናት፡ ጽድቅ፡ ሥራ፡ ህያዋን፡ እንጂ፡ ሙታን፡ አለመሆናቸውን፡ ገለፀ።

ሉቃ 16÷19-31 ሃብታሙ፡ ስለአብርሃም፡ ማረኝ፡ ማለቱ፡ ቅዱሳን፡ ለማማለድ፡ ብቻ፡ ሳይሆን፡ ይፈርዳሉም።

"እውነት፡ እላችኋለሁ፡ እናንተስ፡ የተከተላችሁኝ፡ በዳግመኛ፡ ልደት፡ የሰው፡ ልጅ፡ በክብሩ፡ ዙፋን፡ በሚቀመጥበት፡ ጊዜ፡ እናንተ፡ ደግሞ፡ በአስራ፡ሁለቱ፡ የእስራኤል፡ ነገድ፡ ልትፈርዱ፡ በአስራሁለት፡ ዙፋን፡ ትቀመጣላችሁ።" /ማቴ 19÷28-29/

ቅዱስ፡ ጳውሎስ፡ በ1ኛ ቆሮ 6÷2 "ቅዱሳን፡ በዓለም፡ ላይ፡ እንዲፈርዱ፡ አታውቁምን?" ይለናል።

አፉን፡ ከፍቶ፡ ሊውጠን፡ ከሚንቆረጠጠው፡ ዲያብሎስ፥ ሠራዊቶቹን፡ አሰማርቶ፡ ከአንዲቱ፡ ሃይማኖት፡ ሊያስወጣን፡ ስለሚፈልግ፡ ቅዱሳን፡ ከጐናችን፡ ሆናችሁ፡ ምሩን፡ ጸልዩልን፡ እንላለን፡

አሜን!

"ወስብሐት፡ ለእግዚአብሔር"

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

<u>ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አማላጅ፡ ወይስ፡ ተማላጅ?</u>

አማላጅ፡ ስንል፡ በውስጡ፡ ያዘለው፡ ማን? ፣ ለማን፣ ወደማን? የሚሉትን፡ ጥያቄዎች፡ ያስነሳል።

ስለአማላጅ፡ ሦስት፡ ነገሮች፡ ተምረናል።

1ኛ. የሚማለድለት ፣

2ኛ. የሚማልድ /አማላጅ/ ፣

3ኛ. ምልጃን፡ ተቀብሎ፡ ምህረትን፡ የሚሰጥ፡ /ተማላጅ/

በተራ፡ ቁጥር፡ ሦስት፡ የተጠቀሰው፡ አምላክ፡ እንደሆነ፣ ይህም፡ አምላክ፡ መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ እንደሆነ፡ የታወቀ፡ ነው። ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አምላክ፡ ተማላጅ፡ እንጂ፣ አማላጅ፡ ፍጡር፡ አይደለም።

1 <u>የክርስቶስ፡ አምላክነት፡-</u> <u>ማቴ 8፥25</u> ደቀመዛሙርቱ፡ አድነን፡ ጠፋን፡ እንዳሉት፣ "እርሱም፡ ተነስቶ፡ ነፋሱንና፡ ባሕሩን፡ ገሠጸ፡ ታላቅ፡ ፀጥታም፡ ሆነ።

<u>ማቴ 9፥20</u> 12 ዓመት፡ ደም፡ ሲፈሳት፡ የነበረችውን፡ ሴት፡ እንዳዳነ።

<u>ማቴ 9፥18</u> የመኰንኑን፡ ልጅ፡ ከሞት፡ እንዳስነሳ

<u>ማቴ 20፥29</u> ሁለት፡ ዕውሮች፡ ቀርበው፡ "ዓይናችንን፡ ይከፈቱ፡ ዘንድ" እንሻለን፡ እንዳሉት፣ እርሱም፡ እንደፈቃዳቸው፡ ዓይናቸውን፡ እንዳበራ።

<u>1ኛ ጢሞ 1፥17</u> " <u>ብቻውን፡ አምላክ፡ ለሚሆን</u>፡ ለማይጠፋው፡ ለማይታየውም፡ ለዘመናት፡ ንጉሥ፡ ምስጋናና፡ ክብር፡ እስከ፡ ዘላለም፡ ድረስ፡ ይሁን፡ አሜን።"

<u>ቲቶ 2፥11-14</u> "ሰዎችን፡ ሁሉ፡ የሚያድን፡ የእግዚአብሔር፡ ጸጋ፡ ተገልጦአልና፣ ይህም፡ ጸጋ፡ ኃጢያተኛነትንና፡ ዓለማዊ፡ ምኞትን፡ ክደን÷ የተገለጠውን፡ ተስፋችንን፡ እርሱም፡ <u>የታላቁን፡ የአምላካችንን፡ የመድኃኒታችንን፡ የኢየሱስን፡ ክብር</u>፡ መገለጥ፡ እየጠበቅን፣ ራሳችንን፡ በመግዛትና

በጽድቅ: እግዚአብሔርንም: በመምሰል: በአሁኑ: ዘመን: እንድንኖር: ያስተምረናል::"

ሆሴዕ 13፥4 "እኔ: ግን: ከግብጽ: ምድር: ጀምሬ: አምላክህ: እግዚአብሔር: ነኝ፤ ከእኔም: በቀር: ሌላ: አምላክ: አታውቅም:: ከእኔም: በቀር: ሌላ: መድኃኒት: የለም::"

1ኛ ዮሐ 5፥20-22 "የእግዚአብሔርም: ልጅ: እንደመጣ: እውነተኛውም: የሆነውን: እናውቅ: ዘንድ: ልቡናን: እንደሰጠን: እናውቃለን:: እውነተኛውም: በሆነው: በእርሱ: አለን፥ እርሱም: ልጁ: ኢየሱስ: ክርስቶስ: ነው:: እርሱ: እውነተኛ: አምላክና: የዘላለም: ሕይወት: ነው:: ልጆች: ሆይ: ከጣዖታት: ራሳችሁን: ጠብቁ::"

ሮሜ 9፥5 "ከእነርሱም: ክርስቶስ: በሥጋ: መጣ:: እርሱም: ከሁሉ: በላይ: ሆኖ: ለዘላለም: የተባረከ: አምላክ: ነው፤ አሜን::"

ዮሐ 1፥1 "በመጀመሪያው: ቃል: ነበረ:: ቃልም: በእግዚአብሔር: ዘንድ: ነበረ:: ቃልም: እግዚአብሔር: ነበረ::"

ዮሐ 11፥25 "እኔ: ትንሣኤና: ሕይወት: ነኝ:: የሚያምንብኝ: ቢሞት: እንኳን: ሕያው: ይሆናል::"

ዮሐ 10፥30 "እኔና: አብ: አንድ: ነን::"

ዮሐ 14፥8 ፊልጶስ: ጌታን: "አብን: አሳየንና: ይበቃናል::" ባለው: ጊዜ፥ ከአብ: ጋር: በህልውና: አንድ: መሆኑን: ሲገልጽ፥ "ይህን: ያህል: ዘመን: ከእናንተ: ጋር: ስኖር: አታውቀኝምን? እኔን: ያየ: አብን: አይቷል፤ እንዴት: አንተ:- አብን: አሳየን: ትላለህ? እኔ: በአብ: እንዳለሁ: አብን: በእኔ: እንዳለ: አታምንምን?"

በዮሐ 10፥38 ላይም: ይህንኑ: ቃል: በድጋሚ: "አብ: በእኔ: እንደሆነ: እኔም: በአብ: እንደሆንሁ:" በማለት: በህልውና: ከአብ: ጋር: አንድ: እንደሆነ: ገልጾታል::

2 ክርስቶስ፡ እግዚአብሔር፡ ነው።

የሐዋ 1፥11 "ይህ፡ ከእናንተ፡ ወደ፡ ሰማይ፡ የወጣው፡ ኢየሱስ፡ ወደ፡ ሰማይ፡ ሲሄድ፡ እንዳያችሁት፥ እንዲሁ፡ ይመጣል።"

ልበ፡ አምላክ፡ ዳዊትም፡ የኢየሱስ፡ ክርስቶስን፡ ዳግም፡ ምጽአት፡ ሲናገር፡ በመዝሙር 49(50)፥2 ላይ፡ "ከክብሩ፡ ውበት፡ ከጽዮን፡ እግዚአብሔር፡ በግልጽ፡ ሆኖ፡ ይመጣል።" ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ እግዚአብሔር፡ መሆኑን፡ ዳዊት፡ ስላወቀ፥ ክርስቶስን፡ እግዚአብሔር፡ ብሎ፡ እንደጠራው፡ ታስተውላለህን?

ዘካ 14፥5 "አምላኬ፡ እግዚአብሔር፡ ከቅዱሳኑ፡ ሁሉ፡ ጋር፡ ይመጣል።"

1ኛ ተሰ 3፥12 "ጌታችንም፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ከቅዱሳኑ፡ ሁሉ፡ ጋር፡ ሲመጣ"

የሐዋ 1፥9 ስለጌታችን፡ ዕርገት፡ እንዲህ፡ ያስነብበናል። "ይህንን፡ ከተናገረ፡ በኋላ፡ እነርሱ፡ እያዩት፡ ከፍ፡ ከፍ፡ አለ፥ ደመናም፡ ከዓይናቸው፡ ሰውሮ፡ ተቀበለችው።" ልበ፡ አምላክ፡ ዳዊትም፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ተቃኝቶ፡ ስለ፡ ጌታችን፡ ዕርገት፡ እንዲህ፡ ሲል፡ በትንቢት፡ ዘመረ።

በመዝ 46(47)፥5 ላይ "አምላክ፡ በእልልታ፤ እግዚአብሔር፡ በመለከት፡ ድምጽ፡ ዐረገ።" አሁንም፡ ክርስቶስን፡ እግዚአብሔር፡ ብሎ፡ እንደጠራው፡ ልብ፡ በል።

የሐዋ 20፥28 "እግዚአብሔር፡ በደሙ፡ የዋጃትን፡ ቤተክርስቲያን..." ለእግዚአብሔር፡ ምን፡ ደም፡ አለው። በእውነቱ፡ ይህ፡ ቃል፡ የሚናገረው፡ ከድንግል፡ ማርያም፡ ከሥጋ፡ ሥጋ፡ ከነፍሷ፡ ነፍስ፡ ስለነሣው፡ ስለ፡ ጌታችንና፡ አምላካችን፡ ስለ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አይደለምን?

ኢሳ 45፥20 "እኔ፡ ጻድቅ፡ አምላክና፡ መድኃኒት፡ ነኝ።"

በሆሴ 13፥4 ላይም፡ እግዚአብሔር፡ መድኃኒት፡ እንደሆነ፡ ተገልጿል።

ቲቶ 1፥3 "መድኃኒታችንም፡ እግዚአብሔር፡ እንዳዘዘ..." ይላና፡

ቆር.4 ላይ “... ከመድኃኒታችንም፡ ከጌታ፡ ከኢየሱስ፡ ክርስቶስ።” በማለት፡ ጌታችንና፡ መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አስቀድሞ፡ በኦሪት፡ <u>በሆሴ 13፥4</u> “ከእኔ፡ በቀር፡ ሌላ፡ መድኃኒት፡ የለም።” እንዳለ፡ ከእርሱ፡ ከእግዚአብሔር፡ በስተቀር፡ ማንም፡ መድኃኒት፡ እንደሌለ፡ ያረጋግጥልናል።

3 ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ለምን፡ ሰው፡ ሆነ?

(ዝርዝሩ፡ በምሥጢረ፡ ሥጋዌ፡ በሰፊው፡ ይገለጻል።)

ጌታችን፡ እንደፈጠረን፡ ሊያማልደን፡ ሳይሆን፡ በአዳም፡ ኃጢአት፡ ምክንያት፡ የወደቀውን፡ የሰው፡ ዘር፡ <u>ከጽንስ</u> እስከ፡ <u>መስቀል</u>፡ የሰውን፡ ሁለንተናዊ፡ ባሕርይ፡ ከውድቀት፡ ለማንሳት፡ ነው። ይህ፡ የቤዛነት፡ ወይም፡ የድኅነት፡ ሥራ፡ ይባላል።

ክርስቶስ፡ በሞቱ፡ ደሙን፡ አፍሶ፡ ሥጋውን፡ ቆርሶ፥ ከባሕርዩ፡ አባቱ፡ ከአብ፡ ከባሕርዩ፡ ሕይወት፡ ከመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ጋር፡ ከሁሉም፡ ጋር፡ በሞቱ፡ ታረቀን። እግዚአብሔር፡ ከሁሉ፡ ጋር፡ አስታረቀን፥ ቤዛ፡ ሆነን፡ እንጂ፡ አማላጃችን፡ አይባልም።

የቤዛነት፡ ሥራው፡ በመስቀል፡ ላይ፡ ተፈጸመ። <u>በዮሐ 19፥30</u> “ተፈጸመ።” ያለው፡ ወደዚህ፡ ሳለም፡ የመግሠበት፡ የማዳኑና፡ የቤዛነት፥ አዳምንም፡ ከሁሉ፡ ጋር፡ የማስታረቁ፡ ነገር፡ ተፈጸመ፡ ሲል፡ ነው። ይህ፡ በመስቀል፡ ላይ፡ የፈጸመው፡ የማስታረቅ፡ ሥራ፡ ዘለዓለም፡ ሲያስታርቀን፡ ይኖራል፡ እንጂ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አሁንም፡ የሚያስታርቅ፡ ወይም፡ ስለእያንዳንዳችን፡ ኃጢአት፡ ዳግመኛ፡ የሚሰቀል፡ አይደለም። ሐዋርያው፡ ጳውሎስም፡ ይህን፡ ተቀብሎ፡ <u>በቆሮ(2ኛ) 5፥19 ላይ</u>፡ “በእኛም፡ የማስታረቅን፡ ቃል፡ አኖረ።” በማለት፡ አሁን፡ በክርስቶስ፡ ፊት፡ ስለእኛም፡ ለእኛ፡ የሚማልዱት፡ እነርሱ፡ እንደሆኑ፡ ተናገረ።

በመጽሐፍ፡ ቅዱስ፡ ውስጥ፡ በተለያየ፡ ቦታ፡ የቀረቡት፡ በዚህ፡

ምድር፡ ከሥጋው፡ ወረት፡ የሁለመናቸው፡ የቤዛነት/ የድኅነት/፡ ሥራዎች፡ ናቸው፡፡ መታመሙ፣ መጸለዩ፣ መራቡ፣ መጠማቱ፣ መሞቱ፡ ከለበሰው፡ የአዳም፡ ሥጋ፡ ነው፡፡

በአካለ፡ ነፍስም፡ ከአዳም፡ እስከ፡ እርሱ፡ ድረስ፡ ያሉ፡ ነፍሳት፡ ታስረው፡ ተግዘው፡ ወደነበሩበት፡ ወደ፡ ሲኦል፡ ወረደ፡፡ ነፍሳትን፡ ሰበከላቸው፡፡ ከቁራኝነት፡ አስለቀቀ፡ ወደ፡ ቀደመ፡ ቦታቸው፡ ወደ፡ ገነት፡ መለሳቸው፡፡ 1ኛ3ጴጥ 18-20 ፡፡ ይህንንም፡ ያደረገበት፡ ምክንያት፡ ሰይጣን፡ አዳምና፡ ሔዋንን፡ ያሳታቸው፡ በእባብ፡ ሥጋ፡ ተሰውሮ፡ ስለነበር፡ ክርስቶስም፡ የሰውን፡ ሥጋ፡ ተዋህዶ፡ ፍጹም፡ ደካማ፡ መስሎ፡ ነው፡፡

4 <u>የክርስቶስ፡ ተማላጅነት፡ የጻድቃን፡ አማላጅነት፡ በግልጽ፡ በአንድነት፡ የታየበት፡፡</u>

<u>ሉቃ 23፥ 34 እና 46</u> "ጌታ፡ ሆይ፡ የሚያደርጉትን፡ አያውቁምና፡ ይቅር፡ በላቸው፡፡"

"ኢየሱስም፡ በታላቅ፡ ድምጽ፡ ጮኾ፥ አባት፡ ሆይ፡ ነፍሴን፡ በእጅህ፡ አደራ፡ እሰጣለሁ፡፡"

<u>የሐዋ. 7፥59-60</u> "<u>ጌታ፡ ኢየሱስ፡ ሆይ፡</u> ነፍሴን፡ ተቀበል፡ ብሎ፡ ሲጠራ፡ ይወግሩት፡ ነበር፡፡ ተንበርክኮም፡ ጌታ፡ ሆይ፡ ይህንን፡ ኃጢአት፡ አትቁጠርባቸው፡ ብሎ፡ በታላቅ፡ ድምጽ፡ ጮኸ፡፡ ይህንም፡ ብሎ፡ አንቀላፋ፡፡" ቅዱስ፡ እስጢፋኖስ፡ ጌታውን፡ አብነት፡ እንዳደረገ፡ አስተውል፡፡

<u>ዮሐ 10፥9</u> "በሩ፡ እኔ፡ ነኝ፡፡ በእኔ፡ የሚገባ፡ ቢኖር፡ ይድናል፡፡"

<u>ትርጉም፡-</u>

አማላጅ፡ የሚለው፡ ቃልም፡፡ ይህ፡ አንቀጽ፡ የሚያስተምረው፡ ስለሃይማኖት፡ በክርስቶስም፡ የባሕርይ፡ አምላክነት፡ በማመን፡ ስለሚገኝ፡ ጸጋ፡ ነው፡፡ ወደ፡ ቤት፡ ለመግባት፡ በር፡ እንደሆነ፡ ሁሉ፡ ወደ፡ መንግሥተ፡ ሰማያት፡ ለመግባት፡ በክርስቶስ፡ የባህርይ፡ አምላክነት፡ አምኖ፡ መጠመቅ፡ ነው፡፡

ዮሐ 6፥47 "በእኔ፡ የሚያምን፡ የዘላለም፡ ሕይወት፡ አለው።
ማር 16፥16 "ያመነ፡ የተጠመቀ፡ ይድናል።"
ሐዋ 8፥36 ጃንደረባው፡ በእምነት፡ ለመዳን፡ እንደተጠመቀ።
1ኛ ዮሐ 2፥2-3 እኛን፡ አብነት፡ ያደረገ፡/ትዕዛዛን፡የጠበቀ/ ክፍድ፡
ይድናል።
ዮሐ 14፥6 "እየሱስም፡ እኔ፡ መንገድና፡ እውነት፡ ሕይወትም፡ ነኝ።
በእኔ፡ በቀር፡ ወደ አብ፡ የሚመጣ፡ የለም።"

በዚህ፡ ጥቅስ፡ የሚያነካክሱ፡ ክፍሎች፡ አሉ። በመሠረቱ፡ ይህ፡ ምዕራፍ፡ የሚያስተምረው፡ ስለ ሰማያት፡ ነው። በየቁጥሩ፡ እየተነተንን፡ እንመለከታለን።

ቁ 1. አርእስቱ፡ በሰማያት፡ ላይ፡ ይመሠረትና፡ ስለ፡ እምነት፡ ያስረዳል።

ቁ.5 የመንግስተ፡ ሰማያትን፡ ጉዳና (መንገዱን) ታውቃላችሁን? ቢላቸው፡ መንገዱን፡ እንዴት፡ እናውቃለን፡ ቢሉ፡ መንገዱ፡ በክርስቶስ፡ ማመን፡ መሆኑን፡ ያገለፃል።

ቁ.6 ወደ፡ አብ፡ የምወስዳችሁ፡ መንገድ፡ እኔ፡ ነኝ፡ ይላቸዋል፡ እንጂ፡ አማላጅ፡ ነኝ፡ አላለም።

ቁ.7 "እኔንስ፡ ብታውቁኝ፡ አባቴንም፡ ደግሞ፡ ባወቃችሁ፡ ነበር። ከአሁን፡ ጀምሮ፡ ታውቁታላችሁ፡ አይታችሁትማል።" በማለት፡ መንገድ፡ ያለውን፡ የሰማያት፡ ዕውቀት፡ መሆኑን፡ ተርጉሞ፡ ወልድ[illegible]ን፡ በሰማያት፡ ማወቅ፡ አብንም፡ በሰማያት፡ ማወቅ፡ መሆኑን፡ ያስረዳቸዋል።

ቁ 8-11 አብ፡ በወልድ፡ ወልድም፡ በአብ፡ ህልው፡ መሆኑን፡ ያገለፃል። በአጠቃላይ፡ ስለ ምሥጢረ፡ ሥላሴ፡ የአንድነትን፡ የሦስትነትን፡ ነገር፡ ይመሰክራል።

ተመሳሳይ፡ ጥቅሶች፦

2ኛ ቆሮ 8፥9 ፡ ዮሐ 17፥1 ፡ ዕብ 7፥11 ፡ ሮሜ 5፥12

ሀገር 2÷1 ፤ የሐዋ 9÷3-5 ፤ የሐዋ 2÷21 ፤ ሮሜ 10÷8-13፤
ዕብ 1÷5-14 ፤ 1ኛ ተሰ 4÷16 ፤ ራእ 12÷1 ፤ ማርቆ 5÷21-43
የሐዋ 9÷36።

የቅዱሳንን፡ ጸሎት፡ የምዕመናንን፡ ትህትና፡ ተመልክቶ፡ በእናቱ፡ በቅድስት፡ ድንግል፡ ማርያም፡ አማላጅነት፡ ይቅር፡ ይበለን።

"ወስብሐት ፡ ለእግዚአብሔር"

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

ኢየሱስ፡ ክርስቶስ

ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ የእግዚአብሔር፡ አብ፡ የባሕርይ፡ ልጅ፡ ነው። በኋለኛው፡ ዘመን፡ ንጽሕት፡ ቅድስት፡ ከምትሆን፡ ከድንግል፡ ማርያም፡ ተወለደ። ከሦስቱ፡ አካል፡ አንዱ፡ አካል፡ ወልድ÷(ኢየሱስ፡ ክርስቶስ) ፍጡር፡ ሳይሆን፡ ፈጣሪ፤ አማላጅ፡ ሳይሆን፡ ተማላጅ፡ ነው። የእግዚአብሔር፡ ቃል፡ ወልድ፡ እኛን፡ ለመፍጠር፡ የተፈጠረ፡ አይደለም፤ ዮሐ 1÷1 እንደሚያስረዳን፡ "በመጀመሪያ፡ ቃል [እርሱ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ]፡ ነበረ፡ እንጂ።" እኛንም፡ እርሱ፡ እንደፈጠረን፤ ሲገልፅ፡ በቁጥር፡ ሦስት፡ ላይ፡ "በእርሱ፡ ሁሉ፡ ተፈጠረ" አለ፡ እንጂ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ፍጡር፡ አይደለም። ቆላ 1÷16 ስለ፡ አምላክነቱ፡ ያስተምረናል።

ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ከእመቤታችን፡ ከቅድስት፡ ድንግል፡ ማርያም፡ ከሥጋዋ፡ ሥጋ፡ ከነፍሷ፡ ነፍስ፡ የነሳበት፡ ምሥጢር÷ ይኸውም፡ ማለት፡ አምላክ፡ ሰው፡ የሆነበት፡ ምሥጢር፡ ምሥጢረ፡ ሥጋዌ፡ ይባላል።

ተዋህዶ፡ ማለት፡ መለኮት፡ ከሥጋ፤ ሥጋ፡ ከመለኮት፡ ጋር፡ መዋሃዳቸውን፡ ማመን፡ ነው። ይህም፡ ማለት፡ መለኮታዊ፡ አካል፡ ከሥጋዊ፡ አካል፤ መለኮታዊ፡ ባሕርይ፡ ከሥጋዊ፡ ባሕርይ፡ ጋር፡ መዋሀድ፡ ማለት፡ ነው። ለመሆኑ፡ እነዚህ፡ በአንድ፡ የተዋሀዱት፡ ሁለት፡ አካላትና፡ ባህርያት፡ ምን፡ ምን፡ ናቸው።

መለኮታዊ፡ አካል

ረቂቅ፤ የማይጨበጥ፤ የማይዳሰስ፤ እሳታዊ፤ ምሉዕ፡ የሆነ።

ሥጋዊ፡ አካል

ግዙፍ፤ ውሱን፤ የሚዳሰስ የሚጨበጥ

መለኮታዊ፡ ባሕርይ

ፊተኛና፡ ኋለኛ፤ መጀመሪያና፡ መጨረሻ፤ ፈጣሪነት፤ ሁሉን፡ ማድረግ፡ መቻል፤ ዘላለማዊ፤ የማይሞት፡ የማይለወጥ፤ የማይታመም፤ የማይራብ፤ የማይጠማ፤ የማይደክም።

ሥጋዊ፡ ባሕርይ

መራብ፤ መጠማት፤ መድከም፤ መሞት፤ የሚስማማው።

ስለዚህ፡ እግዚአብሔር፡ ወልድ፡ ሥጋን፡ ተዋሕዶ፡ ስንል፡ እነዚህ፡

ከላይ፡ የተመለከቱት፡ ሁለት፡ አካላትና፡ ሁለት፡ ባሕርያት፤ አንድ፡ አካልና፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ሆኑ፡ ማለት፡ ነው፡፡

ራእ 1÷17 "እንዲህም፡ አለኝ፡- አትፍራ፡ ፊተኛውና፡ መጨረሻው፡ ሕያውም፡ እኔ፡ ነኝ ፡ ሞቼም፡ ነበርሁ፡ እነሆም፡ ከዘላለም፡ እስከ ዘላለም፥ ሕያው፡ ነኝ፡፡" እዚህ፡ ላይ፡ ዮሐንስ፡ ያየው፡ የሰውን፡ ሥጋ፡ የለበሰውን፡ የሰውን፡ ልጅ፡ ነው፡፡ እንግዲያውስ፡ ኢየሱስ፡ በተዋህዶ፡ አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ባይሆን፡ ናዮ÷ለሥጋ፡ እንዴት፡ ፊተኛ፡ መጨረሻ፡ መሆን፡ ይቻለዋል? ይቻለዋል፡ ያለው፡ ሥጋ፡ ነውና፡፡

ራእ 2÷8 "ሞቶ፡ የነበረውም፡ ሕያውም፡ የሆነው፡ ፊተኛውና፡ መጨረሻው፡ እንዲህ፡ ይላል፡፡"

ማር 15÷37-39 "የመቶ፡ አለቃውም፡ እንደዚህ፡ ጮኾ፡ ነፍሱን፡ እንደሰጠ፡ ባየ፡ ጊዜ፡- ይህ፡ ሰው፡ በእውነት፡ የእግዚአብሔር፡ ልጅ፡ ነበር፡ አለ፡፡" በመስቀል፡ የተሰቀለው፡ ሥጋ፡ ለብሶ፡ የሚታየውን፡ ክርስቶስን፡ የእግዚአብሔር፡ ልጅ፡ እንዳለው፡ ልብ፡ በል፡፡

እንግዲህ፡ ከላይ፡ በተዘረዘሩት፡ መሰረት፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ በለበሰው፡ ሥጋ፡ ተጠማ፤ ጸለየ፤ አለቀሰ፡ እንላለን፡፡ በጌቴ፡ ሴማኔ፡ የጸለየው፡ ሁሉ፡ በለበሰው፡ ሥጋ፡ በመሆኑና፡ ፍጹም፡ የአዳምን፡ ሥጋ፡ እንደለበሰ፡ ለማስረዳት፡ ነው፡፡ ከዚያም፡ በዮሐ 19÷30 እንደተጻፈው፡ "ተፈጸመ" በማለት፡ የመጣበትን፡ አዳምን፡ ከሱ፡ ጋር፡ የማስታረቁን፡ ተልዕኮ፡ ፈጸመ፡፡

ዮሐ 17÷4 "እኔ፡ ላደርገው፡ የሰጠኸኝን፡ ሥራ፡ ፈጽሜ፡ በምድር፡ አከበርሁህ፡፡"

በዕብ 2÷9 ሐዋርያው፡ ጳውሎስ፡ ኢየሱስ፡ "በእግዚአብሔር፡ ጸጋ፡ ስለ፡ ሰው፡ ሁሉ፡ ሞትን፡ ይቀምስ፡ ዘንድ፡ ከመላእክት፡ ጥቂት፡ አንሶ፡ የነበረውን ..." በማለት፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ የሚሞተውን፡ የአዳምን፡ ሥጋ፡ በመልበሱ፡ እንደሞተ፡ አድርጎ፡ ከፈጠራቸው፡ ከመላእክት፡ እንዳነሰ፡ ያስረዳናል፡፡ ዕብ 2÷7

ዕብ 6÷6 "የእግዚአብሔርን፡ ልጅ፡ ይሰቅሉታልና፡ ያዋርዱትማልና፡፡"

1 ቆላ 1÷20 "እግዚአብሔር፡ ሙላቱ፡ ሁሉ፡ በእርሱ፡ እንዲኖር፡ በእርሱም፡ በኩል፡ በመስቀሉ፡ ደም፡ ሰላም፡ አድርጎ፡ በምድር፡ ወይም፡ በሰማያት፡ ያሉትን፡ ሁሉ፡ ለእርሱ፡ እንዲያስታርቅ፡ ፈቅዷልና፡፡"

2ቆሮ 5÷19 "እግዚአብሔር፡ በክርስቶስ፡ ሆኖ፡ ዓለሙን፡ ከእርሱ፡ ጋር፡ ያስታርቅ፡ ነበርና" ይላል፡ "ነበርና" የሚለውን፡ ቃል፡ ተመልከት፡፡ ይህም፡ አሁን፡ እንደማያስታርቅ፤ ነገር፡ ግን ፡የማስታረቁን፡ ተግባር፡

"ተፈጸመ" በማለት፡ እንደጨረሰው፡ እንረዳለን፡፡ ይህ፡ በመስቀል፡ ላይ፡ የፈጸመው፡ የማስታረቁ፡ ነገር፡ ዘላለም፡ ሲያስታርቀን፡ ይኖራል፡ እንጂ፡ ክርስቶስ፡ ስለኛ፡ ኃጢያት፡ ዳግመኛ፡ የሚሰቀል፡ አይደለም፡፡" በዚሁ፡ ቁጥር፡ ላይ፡ ሠረዝ፡ ብሎ፡ "በእኛም፡ የማስታረቅን፡ ቃል፥ አኖረ" በማለት፡ ሐዋርያው፡ ጳውሎስ፡ አሁን፡ ክርስቶስ፡ ሳይሆን፡ እነርሱ፡ በክርስቶስ፡ ፈንታ፡ እንደ ክርስቶስ፡ ሆነው፡ (ያስታርቁናል) እንደሚያስታርቁ፥ ገለፀ፡፡ ቀጥሎም "እንግዲህ፡ ክርስቶስ፡ በእኛ (በሐዋርያት) <u>እንደሚማልድ፡</u> ስለ፡ ክርስቶስ፡ መልእክተኞች፡ ሆነን፡ ከእግዚአብሔር፡ ጋር፡ ታረቁ፡ ብለን፡ ስለ፡ ክርስቶስ፡ እንለምናለን፡፡" በማለት፡ ያስታርቁናል፡፡

<u>ዮሐ 16÷26</u> "እኔም፡ ስለ፡ እናንተ፡ አብን፡ የምለምን፡ ይምለችሁ፡ አይደለሁም፡፡"

ክርስቶስ፡ ስልጣን፡ ሁሉ፡ የእርሱ፡ ሆኖ፡ ሳለ፡ ለቅዱሳን፡ ሐዋርያት፡ ለካህናት፡ ይህንን፡ ስልጣን፡ ሰጣቸው፡፡

<u>ማቴ 16÷16</u> "እናንተስ፡ እኔን፡ ማን፡ እንደሆንኩ፡ ትላላችሁ፡ አላቸው፡፡ ስምዖን፡ ጴጥሮስም፡ መለሰ፡- አንተ፡ ክርስቶስ፡ የሕያው፡ የእግዚአብሔር፡ ልጅ፡ ነህ፡ አለ፡፡ ... በምድር፡ የምታስረው፡ በሰማያት፡ የታሰረ፡ ይሆናል ..."

<u>ማቴ 18÷18</u> "እውነት፡ እላችኋለሁ፥ በምድር፡ የምታስሩት፡ ሁሉ፡ በሰማያት፡ ያታሰረ፡ ይሆናል፡፡ በምድርም፡ የምትፈቱት፡ ሁሉ፡ በሰማይ፥ የተፈታ፡ ይሆናል፡፡"

<u>ዮሐ 20÷23</u> "መንፈስ፡ ቅዱስን፡ ተቀበሉ፡፡ ኃጢአታቸውን፡ ይቅር፡ ያላችኋቸው፥ ሁሉ፡ ይቀርላቸዋል፡፡ የያዛችሁባቸው፡ ተይዘውባቸዋል፡፡"

<u>ማቴ 10÷40</u> "እናንተን፡ የሚቀበል፡ እኔን፡ ይቀበላል፡፡ እኔንም፡ የሚቀበል፡ የላከኝን፡ ይቀበላል፡፡ ..."

<u>ሉቃ 10÷16</u> "የሚሰማችሁ፡ እኔን፡ ይሰማል፡፡ እናንተንም፡ የጣለ፡ እኔን፡ ይጥላል፡፡ እኔንም፡ የጣለ፡ የላከኝን፡ ይጥላል፡፡"

<u>ሐዋ 15÷26</u> "ስለ፡ ጌታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ስም፡ ነፍሳቸውን፡ ከሰጡት..." በማለት፡ ቅዱሳንን፡ ይጠቅሳል፡፡ ጌታዬ፡ እኔ፡ የወይን፡ ግንድ፡ ነኝ፡ እናንተ፡ ቅርንጫፎች፡ ናችሁ፡ ይላል፡፡

ስለዚህ፡ ቅዱሳን፡ ከሰይጣን፡ ጋር፡ በሚያደርጉት፡ ተጋድሎ፡ ስለክርስቶስ፡ ሲሉ፡ ነፍሳቸውን፡ የሚሰጡ፡ በመሆናቸው፡ ሊጠላቸው፡ የሚችለው፡ ዲያብሎስ፡ ወይም፡ አብርሃምን፡ ሳይሆን፡ ዲያብሎስን፡ አገታቸው፡ ያደረጉ፡ ብቻ፡ ናቸው፡፡

"ባለቤቱን፡ ካልናቁ፡ አጥሩን፡ አይነቀንቁ" እንዲሉ፡ የጌታችንን፡ አገልጋዮችን፡ ማለትም፡ ቅርንጫፎቹን፡ ማክበር፡ ስንችል፡ ነው፡ የጌታን፡ ትእዛዛት፡ መጠበቅ፡ የምንችለው። "ብትወዱኝስ ፡ ትእዛዛቴን፡ ጠብቁ ፡" ነው፡ ያለው፡ ጌታችንና፡ መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዮሐ 7÷21

ቤተ፡ ክርስቲያን

ዋና፡ ፍሬ፡ ነገር፦

1 መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ በደሙ፡ የመሠረታት፡ መሆኑ።
2 በውስጧ፡ ስለሚኖሩ፡ መንፈሳዊና፡ የልጆቿ፡ ዋንገሬ።
3 የቤተ፡ክርስቲያኗ፡ ታሪክ።

የሐዋ. 20÷28 ክርስቶስ፡ በደሙ፡ የመሠረታት፡ ስለመሆኑ፡ ያስተምረናል። እግዚአብሔር፡ በደሙ፡ የመሠረታት፡ ቤተ፡ክርስቲያን፡ የምንለው፡ የክርስትያኖች፡ ሃይማኖት፡ ነው።

ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ሦስት፡ ፍቺ፡ አለው።

1 የተወሰነ፡ ቦታን፡ ያመለክታል።

የክርስቲያኖች፡ ቤት፤ የክርስቲያኖች፡ መኖሪያ፡ ማለት፡ ነው።

ኢያ 24÷14-15 “እኔና፡ ቤቴ፡ ግን፡ እግዚአብሔርን፡ እናመልካለን።”

መዝ 121(122)÷1 “ወደ፡ እግዚአብሔር፡ ቤት፡ እንሂድ፡ ባሉኝ፡ ጊዜ፡ ደስ፡ አለኝ።”

የሐዋ. 2÷46 “በየቀኑም፡ በአንድ፡ ልብ፡ ሆነው፡ በመቅደስ፡ እየተጉ፡ በቤታቸውም፡ እንጀራ፡ እየቆረሱ፡ ...።”

የሐዋ 8÷1-4 ስለ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ስደት

የሐዋ 11÷26 “በቤተ፡ክርስቲያንም፡ አንድ፡ ዓመት፡ ሙሉ፡ ተሰበሰቡ።”

ኢሳ 27÷3 “እኔ፡ እግዚአብሔር፡ ጠባቂው፡ ነኝ፤ ሁልጊዜ፡ አጠጣዋለሁ። ማንም፡ እንዳይጐዳው፡ በሌሊትና፡ በቀን፡ እጠብቀዋለሁ።”

ኢሳ 49÷25 “ካንቺ፡ ጋር፡ የሚጣሉትን፡ እጣላቸዋለሁ። ልጆችሽንም፡ አድናለሁ።”

1ኛ ቆሮ 3÷11 “ከተመሠረተው፡ በቀር፡ ማንም፡ ሌላ፡ መሠረት፡ ሊመሠርት፡ አይችልምና።”

ኤፌ 1÷22 “ከሁሉ፡ በላይም፡ ራስ፡ እንዲሆን፡ ለቤተ፡ክርስቲያን፡ ሰጠው። እርስዋም፡ አካሉና፡ ሁሉን፡ በሁሉ፡ የሚሞላ፡ የእርሱ፡ ሙላቱ፡ ናት።”

ኤፌ 3÷10 “ልዩ፡ ልዩ፡ የእግዚአብሔር፡ ጥበብ፡ በቤተክርስቲያን፡ እንዲሚገለጥ።

ኤፌ 5÷23-26 “ክርስቶስ፡ ደግሞ፡ የቤተክርስቲያን፡ ራስ፡ እንደሆነ፡..”

ኤፌ 5÷30-32 ክርስቶስ፡ለቤተክርስቲያን፡ እንደሚጠብቃት፤ እንደሚን
ከባከባት፡ ያስተምራል።

ቆላ 1፥24-26 ጳውሎስ፡ የቤተ፡ ክርስቲያን፡ አገልጋይ፡ እንደሆነ፡ ይገልፃል።

1ኛ ጢሞ 3፥15 "በእግዚአብሔር፡ ማደሪያ፡ ቤት፡ መኖር፡ እንዴት፡ እንደሚገባ፡ ታውቅ፡ ዘንድ፡ እጽፍልሃለሁ፤ቤቱም፡ የእውነት፡ ዓምድና፡ መሠረት፥ የሕያው፡ የእግዚአብሔር፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ነው።"

ዕብ 9፥1 ሥለ፡ መቅደስ፤ ስለ ቅድስተ፡ ቅዱሳንም፡ ያስተምረናል።

ማቴ 21፥12-17 ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ወደ፡ ቤተመቅደስ፡ ገብቶ፡ ሻጮችንና፡ ለዋጮችን፡ ማባረሩ፥ ለቤተ፡ ክርርስቲያን፡ መቆርቆሩ፡ አያሳየንም?

ማር 11፥15 ፤ ሉቃ 19፥45 ፤ ሉቃ 22፥53

የሐ 10፥22 ጌታችን፡ በሰለሞን፡ ቤተ፡ መቅደስ፡ መመላለሱን፡ ይነግረናል።

2 ክርስቲያኖች፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ይባላሉ።

ከያዕቆብ፡ የተወለዱ፡ ሁሉ፡ ቤተ፡ ያዕቆብ፡ ቤተ፡ እስራኤል፡ ይባላል። በመንፈሳዊና፡ በምሥጢራዊ፡ ልደት፡ ከክርስቶስ፡ የተወለዱ፡ ሁሉ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ይባላሉ። ቤተ፡ ክርስቶስ፡ ማለት፡ ነው። የመንግሥቱ፡ ተካፋዮች፡ ሲል፡ ነው።

ዮሐ 3፥5 "ሰው፡ ከውሃና፡ ከመንፈስ፡ ካልተወለደ፡ በስተቀር፡ ወደ፡ እግዚአብሔር፡ መንግሥት፡ ሊገባ፡ አይችልም።"

1ኛ ቆሮ 3፥16 "የእግዚአብሔር፡ ቤተ፡ መቅደስ፡ እንደሆናችሁ፡ የእግዚአብሔርም፡ መንፈስ፡ እንዲኖርባችሁ፡ አታውቁምን?"

3 የክርስቲያኖች፡ አንድነት፥ የክርስቲያኖች፡ ማኅበር፡ ማለት፡ ነው።

ቤተ፡ክርስቲያን፡ ዘኢትዮጵያ፡ ማለት፡ በኢትዮጵያ፡ የሚኖሩ፡ የክርስቲያኖች፡ ማኅበር፡ ማለት፡ ነው።

የአሣ፡ ማጥመጃ፡ መረብ፤ የስንዴ፡ አዝመራ፤ የሠርግ፡ ቤት፡ ሙሽራ፤ በቤተ/ክ. ይመሰላሉ።

የቤተ፡ ክርስቲያን፡ ታሪክ

ሐዋርያት፡ ለመጀመሪያ፡ ጊዜ፡ በአንጾኪያ፡ ክርስቲያን፡ ተባሉ። በ60 ዓ.ም፡ ቅዱስ፡ ማርቆስ፡ ለመጀመሪያ፡ ጊዜ፡ በግብፅ፡ ከተማ፡ በእስክንድርያ፡ የክርስቲያኖች፡ ት/ቤት፡ መሠረተ። ከዛም፡ በ3ኛው፡ ክፍለ፡ ዘመን፡ አጋማሽ፡ ላይ፡ በሶርያ፡ ዋና፡ ከተማ፡ አንጾኪያ፡ የክርስቲያኖች፡ ት/ቤት፡ ተቋቋመ።

በ257 ዓ.ም፡ አርዮስ፡ በሊቢያ፡ ተወለደ። በቤተ፡ ክርስቲያን፡ ላይ፡ የመጀመሪያ፡ መናፍቅ፡ ሆኖ፡ የተነሳው፡ አርዮስ፤ ክርስቶስ፡ ፍጡር፡ ነው፡ ብሎ፡ በተነሳ፡ ጊዜ፡ በ325 ዓ.ም፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ የተቃውሞ፡ ድምጿን፡ አሰማች። በኒቅያ፡ 318፡ ሊቃውንት፡ ተሰባሰቡ። በአንድ፡ ሃሳብ፡ ተስማምተው፡ አርዮስን፡ ካወገዙ፡ በኋላ፡ የጸሎተ፡ ሃይማኖትን፡ የመጀመሪያ፡ ክፍል፡ አረቀቁ።

በ381 ዓ.ም. ሁለተኛው፡ መናፍቅ፡ መቅዶንዮስ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ፍጡር፡ ነው፡ ብሎ፡ ተነሳ። ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ለሁለተኛ፡ ጊዜ፡ የተቃውሞ፡ ድምጿን፡ አሰማች። በቁስጥንጥንያ፡ 150 ሊቃውንት፡ ተሰባስበው፡ መቅዶንዮስን፡ ካወገዙ፡ በኋላ፡ የጸሎተ፡ ሃይማኖትን፡ ሁለተኛ፡ ክፍል፡ "በመንፈስ፡ ቅዱስም፡ እናምናለን፡" የሚለውን፡ አረቀቁ።

በ431 ዓ.ም ንስጥሮስ፡ የተባለ፡ የቁስጥንጥንያ፡ ሊቀ፡ ጳጳስ፡ ክርስቶስ፡ ሁለት፡ አካል፡ ሁለት፡ ባሕርይ፡ ነው፡ ብሎ፡ ተነሳ። ድንግል፡ ማርያምም፡ ወላዲተ፡ ሰብእ፡ (የሰው፡ እናት)፡ እንጂ፡ ወላዲተ፡ አምላክ፡ (የአምላክ፡ እናት) አትባልም፡ አለ። 200 የቤተ፡ ክርስቲያን፡ ሊቃውንት፡ በኤፌሶን፡ ተሰባሰቡ። በአንድ፡ ሃሳብ፡ ወስነውም፡ ንስጥሮስን፡ አወገዙ። መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስም፡ አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ መሆኑን፡ አስተማሩም።

እነዚህ፡ ከላይ፡ የጠቀስናቸው፡ መናፍቃን፡ በተለያየ፡ ጊዜ፡ እየተነሱ፡ ቤተ፡ ክርስቲያንን፡ ቢያውኳትም፡ እንኳን፤ አንዲቷ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ እነርሱን፡ ከቤተ፡ ክርስቲያን፡ ማኅበር፡ በመለየት፡ በአንድነት፡ ሳትከፋፈል፡ ትጓዝ፡ ነበር። ነገር፡ ግን፡ በ451 ዓ.ም. የቤተ፡ ክርስቲያን፡ ከፋፋይ፡ ፓፓ፡ ሊዮን፡ በነገስታቱ፡ ታጅቦ፡ በኬልቄዶን፡ ጉባኤ፡ ላይ፡ ቀረበ። ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ለሁለት፡ ተከፈለ፡ የሮም፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ካቶሊክ፡ በሚል፡ መጠሪያ፡ ተገንጥላ፡ ወጣች። ካቶሊክ፡ ማለት፡ የሁሉም፡ ማለት፡ ነው። ቤተ፡ ክርስቲያንም፡ ምሥራቅና፡ (ኦርቶዶክስ)፡ ምዕራብ፡ (ካቶሊክ) በሚል፡ ተከፈለች። ኦርቶዶክስ፡ ማለት፡ እውነተኛ፤ ቀጥተኛ፡ ማለት፡ ነው።

በ6ኛው፡ ክ.ዘመን፡ እስልምና፡ በመካከለኛው፡ መሥራቅ፡ ተጀመረ።
በ570 ዓ.ም. መሐመድ፡ በመካ፡ ተወለደ።
በ622 ዓ.ም. እስልምና፡ በመዲና፡ ተጀመረ። መሐመድ፡ በ632 ዓ.ም. ቢሞትም፡ ተከታዮች፡ በጅሐድ፡ መንፈስ፡ እስልምናን፡ አስፋፉ።

የቤተ፡ ክርስቲያን፡ ከፋፋይ፡ ፓፓ፡ ሊዮን፡ በጸለለ፡ ገንዘብ፡ ምንም፡ እንኳን፡ ብዙዎቹ፡ ወደ፡ ምዕራቡ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ እንዲገቡ፡

ቢያደርግም፤ ጌታ፡ በወንጌል፡ እንደተናገረ፡ "በአለት፡ ላይ፡ የተመሠረተ፡ ቤት፡ ዝናም፡ ቢዘንም፡ ጐርፍም፡ ቢጐርፍ፡ አይወድቅም፡፡ በአሸዋ፡ ላይ፡ የተሰራው፡ ግን፡ ወደቀ፡፡ አወዳደቁም፡ ታላቅ፡ ነበረ፡፡" ብሎ፡ እንዳስተማረን፡ የምዕራቡ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ በሥቱን፡ በእምነት፡ ሳይሆን፡ በገንዘብ፡ ላይ፡ ስለተመሠረተ፡ ከሥሩ፡ ነቅሎ፡ የሚጥለው፡ ዝናብና፡ ጐርፍ፡ <u>በ16ኛው፡</u> ክ.ዘ. መጣ፡፡ ጀርመናዊው፡ ካቶሊካዊ፡ መነኩሴ፡ ማርቲን፡ ሉተር፡ ሉቱን፡ ፕሮቴስታንት፡ ብሎ፡ ከምዕራቡ፡ ቤተ ክርስቲያን፡ ተገንጥሎ፡ ወጣ፡፡

<u>በ18ኛው</u>፡ ክ.ዘ. አድቬንቲስት፡ ተመሰረተ፡፡ እነዚህም፡ የክርስቶስን፡ ዳግመኛ፡ መምጣት፡ ሌት፡ ተቀን፡ የሚሰብኩ፡ ናቸው፡፡

<u>በ1870</u> ዓ.ም. ደግሞ፡ በአሜሪካ፡ የተነሳው፡ ቻርለስ፡ ራስል፡ "ጆሖቫ፡ ዊትነስ"፡ "የይሖዋ፡ ምሥክሮችን" መሰረተ፡፡

<u>ለማጠቃለያ</u>

<u>ኤር 6÷16</u> "የቆሙባቸውን፡ መንገድ፡ ጠይቁ፡፡ መልካሚቱንም፡ መንገድ፡ ወዴት፡ እንደሆነች፡ እወቁ፡፡ በእርሷም፡ ላይ፡ ሂዱ፡፡ ለነፍሳችሁ፡ እረፍትን፡ ታገኛላችሁ፡፡"

<u>ኤፌ 4÷5 ፤ ሮሜ 12÷3</u> ቤተ፡ ክርስቲያን፡ አንዲት፡ ናት፡፡ ምዕመናን፡ እንደአንድ፡ ልብ፡ መካሪ፡ እንደ፡ አንድ፡ ቃል፡ ተናጋሪ፡ ሆነው፡ ሃይማኖታቸውን፡ ይመሰክሩባታል፡፡ አንድ፡ የክርስቶስ፡ አካል፡ ናትና፡፡

<u>1ኛ ቆሮ 6÷19 ፤ 3÷10</u> ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ቅድስና፡ የባሕርይ፡ የሆነ፡ የሊቀ፡ ቀዳስያን፡ የመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ማደሪያ፡ ናት፡፡

<u>ኤፌ 2÷5 ፤ ቆላ 1÷21</u> ቤተ፡ ክርስቲያን፡ በኃጢያት፤ ከክህደት፡ ረክሰው፡ የነበሩ፡ በእምነት፡ በንስሐ፡ ወደሷ፡ ገብተው፡ ይቀደሳሉ፡፡

ቤተ፡ ክርስቲያን፡ በዳህ፡ መርከብ፡ ትመሰላለች፡፡ በእርሷ፡ የተጠለሉ፡ ከጥፋት፡ ይድኑባታልና፡፡

ዘዳ 6÷4 ፤ ማር 12÷29 ፤ 1ኛ ቆሮ 8÷4 ፤ ኤፌ 4÷3

ቤተ፡ ክርስቲያን፡ በአንድ፡ አምላክ፡ ታምናለች፤ ትመሰክራለች፤ ታስተምራለች፡፡

ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ከአሕዛብ፡ ተለይታ፡ በአንድ፡ አምላክ፤ ከአይሁድ፡ ተለይታ፡ በሦስት፡ ገጽ፡ በአንድ፡ መለኮት፡ ታምናለች፡ (ምሥጢረ፡ ሥላሴ፡፡)

"መንፈስ፡ ግን፡ በግልፅ፡ በኋለኛው፡ ዘመን፡ አንዳንዶቹ፡ የሚያስቱ፡ መናፍስትንና፡ በውሸተኞች፡ ግብዝነት፡ የተሰጠውን፡ የአጋንንትን፡ ትምህርት፡

እየጸወሙ፡ ሃይማኖትን፡ ይክዳሉ።" 1ኛ ጢሞ 4፥1-2

2ኛ ጢሞ 3፥14-17 "አንተ፡ ግን፡ ከህፃንነትህ፡ ጀምረህ፡ ክርስቶስ፡ ኢየሱስን፡ እውነተኛ፡ መሆኑን፡ በማመን፥ መዳን፡ የሚገኝበትን፡ ጥበብ፡ ሊሰጡህ፡ የሚችሉትን፡ ቅዱሳት፡ መጻሕፍትን፡ አውቀሃል።"

ማቴ 7፥15-23 "የበግ፡ ለምድ፡ ለብሰው፡ (መጽሐፍ፡ ቅዱስን፡ ይዘው፡ የክርስቶስን፡ ስም፡ እየጠሩ) ከሚመጡባችሁ፡ ነጣቂ፡ ተኩላዎች፡ ተጠበቁ።"

1ኛ፡ ዮሐ 4፥1 "ወዳጆች፡ ሆይ፡ መንፈስን፡ ሁሉ፡ አትመኑ።"

ዕብ 13፥7-9 "የእግዚአብሔርን፡ ቃል፡ የተናገሩአችሁን፡ ዋናዎቻችሁን፡ አስቡ። የኑሮአቸውንም፡ ፍሬ፡ እየተመለከታችሁ፡ በእምነታቸው፡ ምሰሉአቸው። ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ትናንትና፡ ዛሬ፡ እስከ፡ ዘለዓለም፡ ያው፡ ነው። ልዩ፡ ልዩ፡ ዓይነት፡ በሆነ፡ በእንግዳ፡ ትምህርት፡ አትወሰዱ፤ ልባችሁ፡ በጸጋ፡ ሊጸና፡ መልካም፡ ነው፡ እንጂ፡ በመብል፡ አይደለም። በዚህ፡ የሚሠሩባት፡ አልተጠቀሙባትምና።"

ሮሜ 16፥17-23 "ነገር፡ ግን፡ ወንድሞች፡ ሆይ፡ እናንተ፡ የተማራችሁትን፡ ትምህርት፡ የሚቃወሙትን፥ መለያየትንና፡ ማሰናከያን፡ የሚያደርጉትን፡ ሰዎች፡ እንድትመለከቱ፡ እለምናችኋለሁ። ከእነርሱ፡ ዘንድ፡ ፈቀቅ፡ በሉ። እንደዚህ፡ ያሉት፡ ለገዛ፡ ሆዳቸው፡ እንጂ፡ ለጌታችን፡ ለኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ አይገዙምና። በመልካምና፡ በሚያቆላምጥ፡ ንግግርም፡ ተንኮል፡ የሌለባቸውን፡ ሰዎች፡ ልብ፡ ያታልላሉ።"

2ኛ ቆሮ 11፥13 "እንደነዚህ፡ ያሉ፡ ሰዎች፡ የክርስቶስን፡ ሐዋርያት፡ እንዲመስሉ፡ ራሳቸውን፡ እየለወጡ፡ ... ። ይህም፡ ድንቅ፡ አይደለም፤ ሰይጣን፡ ራሱ፡ የብርሃንን፡ መልአክ፡ እንዲመስል፡ ራሱን፡ ይለውጣልና።"

ማቴ 7፥16 "እንግዲህ፡ ከፍሬአቸው፡ ታውቁአቸዋላችሁ።"

ስለዚህ፡ በመልካም፡ ንግግር፡ በመታለል፡ የኑፋቄ፡ ትምህርት፡ ተባባሪያቸው፡ እንዳንሆን፡ መጠንቀቅ፡ አለብን።

ወስብሐት፡ ለእግዚአብሔር

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

መዝሙር

መዝሙር፡ ምንድን፡ ነው?

መዝሙር፡ የባሕርይ፡ አምላክ፡ ለሆነ፡ እግዚአብሔር፡ በሰማይና፡ በምድር፡ የሚመሰገንበት፡ አቢይ፡ የጸሎት፡ ክፍል፡ የሆነ፡ ጣዕመ፡ ዜማ፡ ነው። "እግዚአብሔርን፡ አመስግኑ፥ መዝሙር፡ መልካም፡ ነውና።"
መዝ 146፥1 ፤ ዘፀ 15፥1-22 ፤ ኢሳ 6፥1-5 ፤ ራእ
መዝ 65፥1-5

መዝሙር፡ ማለት፥ ዘመረ፡ አመሰገነ፡ ከሚለው፡ የግዕዝ፡ ቃል፡ የወጣ፡ ሲሆን፥ ቀጥተኛ፡ ትርጉሙም፡ ምስጋና ፤ ልመና ፤ መማጸን ፤ ማሬሬት ፤ ማስደሰት ፤ መደሰትና፡ ማዜም፡ ማለት፡ ነው።
"ኑ፡ በእግዚአብሔር፡ ደስ፡ ይበለን።

መዝ 149፥1 ፤ መዝ 150፥7-17 ፤ መዝ 80፥1-13 ፤ ማቴ 26፥30
ማር 14፥26 ፤ የሐዋ 16፥25 ፤ ቆላ 3፥16-25 ፤ ራእ 14፥1-4 ፤
ራእ 15፥2-4 ፤ ማቴ 21፥9 ፤ ማር 11፥9 ፤ ሉቃ 19፥36

ዜማ፡ በቀጥታ፡ ሲፈታ፡ ጩኸት /ድምጽ/ ማሰማት፡ ማለት፡ ነው። ይሁን፡ እንጂ፤ ዜማ፡ የምስጋና፡ ብቻ፡ ሳይሆን፡ የሐዘን ፤ የለቅሶ ፤ የቀረርቶ ፤ የሽለላ ፤ የፉከራና፡ የደስታ ፤ የስሜት፡ ሁሉ፡ መግለጫ፡ ድምጽ፡ ነው። ኢሳ 6፥1-5 ፤ ማቴ 26፥30

እዚህ፡ ላይ፡ ግን፥ ዜማ፡ ባልን፡ ጊዜ፡ የምስጋና፡ መዝሙር ፤ ድምጽ ፤ ሐሴት፡ ማለታችን፡ ነው።

የመዝሙር፡ ወይም፡ የዜማ፡ ጥቅሙ፡ ምንድን፡ ነው?

ሀ. እግዚአብሔርን፡ በተመስጦ፡ ለማመስገን፡ ለመቀደስ
ለ. ወደ፡ እግዚአብሔር፡ ልባዊ፡ ጸሎትን፡ ወይም፡ ልመናን፡ በማሬሬት፡ ለማቅረብ።
ሐ. መዝሙር፡ ለመማሪያና፡ ለማስተማሪያ፡ ወይም፡ ልብን፡ ለማነጽና፡ ነፍስን፡ ለማስደሰት፥ ማለት፡ መንፈስን፡ ለማደስ፡ ለምክር፡ ለተግሣጽና፡ ለመጽናናት፡ እጅግ፡ ይጠቅማል።

መዝሙር፡ ወይም፡ የተጀመረው፡ በአራቱ፡ ሰማያት፡ ነው።
እነዚህም፦ 1) በሰማያዊት፡ ኢየሩሳሌም
2) በኢዮር
3) በራማና
4) በኤረር፡ ናቸው።

በእነዚህ፡ በአራቱ፡ ሰማያት፡ ያሉ፡ መላእክት፡ እግዚአብሔርን፡ ያለ፡ እረፍት፡ ሲያመሰግኑት፡ ነው። ለዚህም፡ ነቢዩ፡ ኢሳይያስ፡ እግዚአብሔርን፡ በረጅምና፡ ከፍ፡ ባለ፡ ዙፋን፡ ላይ፡ ተቀምጦ፡ አየሁት። የልብሱም፡ ዘርፍ፡ መቅደሱን፡ ሞልቶት፡ ነበር። ሱራፌልም፡ ከእርሱ፡ ላይ፡ ቆመው፡ ነበር። እያንዳንዱም፡ ቅዱስ፡ ቅዱስ፡ ቅዱስ፡ የሠራዊት፡ ጌታ፡ እግዚአብሔር፡ ሰማይና፡ ምድር፡ ሁሉ፡ በክብሩ፡ ተሞልቷል፡ እያለ፡ ይጮህ፡ ነበር። የመድረኩም፡ መሠረት፡ ከጩኸቱ፡ ድምፅ፡ የተነሣ፡ ተናወጠ። ቤቱም፡ ጢስ፡ ሞላበት።» ይላል። ኢሳ 6፥1-5 ፤ ራእ 4፥11። ይህ፡ ዜማ፡ በመላእክት፡ መጀመሩ፡ በሰው፡ ልጆችም፡ መተላለፉ፤ ለዚህም፡ ሊቀ፡ ነቢያት፡ ሙሴ፥ እግዚአብሔር፡ እስራኤልን፡ ከግብፅ፡ የባርነት፡ አገዛዝ፡ ነፃ፡ ባወጣበት፡ ጊዜ፡ ባሕረ፡ ኤርትራን፡ ከፍሎ፡ በደረቅ፡ ምድር፡ ሲያሻግራቸው፥ ሙሴና፡ ተከታዮቹ፡ በተለይም፡ እህቱ፡ ማርያምና፡ ሙሴ፡ እግዚአብሔርን፡ በከበሮ፡ ድምፅ፡ እየታጀቡ፡ በዜማ፡ አመስግነዋል። መዝሙር፡ በይፋ፡ የታወቀው፡ በዚሁ፡ ጊዜ፡ ነው። ዘፀ 15፥22

የዮሐንስ፡ ራእይ፡ ም 14፥1-6 በምድር፡ የታወጁት፡ አንድ፡ መቶ፡ አርባ፡ አራት፡ ሺህ፡ ወገኖች፡ ማንም፡ ያልዘመረውንና፡ ሊዘምረው፡ የማይችል፡ ጣዕሙ፡ ልዩ፡ የሆነ፡ አዲስ፡ መዝሙርን፡ በመሰንቆቻቸው፡ ዙፋን፡ ፊት፡ በኪሩቤልና፡ በሱራፌል፡ መካከል፡ እንደዘመሩ፡ ይናገራል።

የመላእክት፡ ጣዕመ፡ ዜማ፡ ለሰው፡ ልጆች፡ በታደለው፡ መሠረት፡ የኢትዮጵያ፡ ኦርቶዶክስ፡ ተዋሕዶ፡ ቤተክርስቲያናችን፡ ዘወትር፡ ፈጣሪዋን፡ ታመሰግናለች። ቤተክርስቲያናችን፡ የምትጠቀምበት፡ ይህ፡ ጣዕመ፡ ዜማ፡ በኢትዮጵያዊው፡ ሊቅ፡ በቅዱስ፡ ያሬድ፡ አማካኝነት፡ የተገኘ፤ እስከ፡ አሁን፡ በዓለም፡ ተወዳዳሪ፡ ያልተገኘለት፡ ነው። ይህ፡ ታላቅ፡ ሊቅ፡ በመንፈሳዊ፡ ተመስጦ፡ ሰማየ፡ ሰማያት፡ ተነጥቆ፥ ከመላእክት፡ ያገኘው፡ ዜማ፡ አይነቱ፡ ~~[illegible]~~ ሶስት፡ ነው። እነዚህም፡ 1) ግዕዝ 2) ዕዝል 3) አራራይ ናቸው።

ግዕዝ፡ ማለት፡ ርቱዕ፡ ማለት፡ ነው። አብን፡ ርቱዕ፡ ሎቱ፡ ነአኩቶ፡ ማለት፡ ነው። ክብር፡ ምስጋና፡ ለእርሱ፡ ይሁን፡ ማለት፡ ነው።

ዕዝል፡ ማለት፡ ጽኑዕ፡ ማለት፡ ነው። ወልድ፡ ጽኑዕ፡ መከራን፡ ተቀብሎ፡

አዳምን፡ እንደዳነው፡ ለማመልከት፡ ነው።

<u>አራራይ</u>፦ ማለትም፡ ኖሎም፡ ማለት፡ ነው። ኖሎም፡ ሐብተ፡ መንፈስ፡ ቅዱስን፡ እንደተጎናጸፍን፡ ለማስረዳት፡ ነው። ከዚህም፡ ጋር፡ የንግሡና፡ የጽምፁ፡ ቃና፡ አንድ፡ መሆን፡ የሥላሴን፡ አንድነት፡ ሲያስረዳ፥ የዜማው፡ ሶስት፡ መሆን፡ ደግሞ፡ የሶስትነታቸው፡ ምሳሌ፡ ነው።

የቅዱስ፡ ያሬድ፡ የመጀመሪያው፡ ዜማ፡ "አርያም" ይባላል። አርያም፡ ማለት፡ ልዑል፡ ከፍተኛ፡ ሲሆን፡ በሰማይ፡ ካሉ፡ መላእክት፡ ሰምቶ፡ መዘመሩ፡ ስለጀመረ፡ ነው።

የቅዱስ፡ ያሬድ፡ [illegible]፡ ዜማ፡ ስምንት (8) አበይት፡ ምልክቶች (ኖታ) አሉት። ምሳሌያቸውና፡ ምስጢራቸው፡ መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ በዕለተ፡ አርብ፡ ስለኛ፡ የተቀበላቸውን፡ መከራዎች፡ የሚያስታውሱ፡ ናቸው።

1. ይዘት ፦ በእጁ፡ ዥፍሮች፡ ለመያዙ፡
2. ሂደ/ሂደት/ ፦ ታስሮ፡ ለመጎተቱ
3. ጭረት ፦ ለግርፋቱ፡ ሰንበር
4. ድፋት ፦ አክሊለ፡ ሶክ /የእሾህ፡ አክሊል/ ለመድፋቱ
5. ደረት ፦ ሲሰቅሉት፡ በመስቀሉ፡ ላይ፡ እንጋለው፡ ከደረቱ፡ ላይ፡ ቆመው፡ እየረገጡ፡ ለመቸንከሩ
6. ርክርክ ፦ ለደሙ፡ ነጠብጣብ፡ /አወራረድ/ ለቸንካሮች፡ ምልክት
7. ቀርጽ /ቁር/፦ በጦር፡ ተወግቶ፡ ደምም፡ መፍሰሱ፡ ለመታወቁ
8. ቅንዓት ፦ በቅንዓት፡ አይሁድ፡ ለመገደሉ፡ ምልክትና፡ ማስታወ
ዎች፡ ናቸው።

በኦርቶዶክሳዊት፡ ተዋህዶ፡ ቤተክርስቲያናችን፡ የማህበር፡ ጸሎት፡ ሲደረግ፡ በግዕዝ፡ ዜማ፡ ወይም፡ መዝሙር፡ ማመስገንና፡ መጸለይ፡ የተለመደና፡ የተወደደ፡ ነው። ይህ፡ የጸሎት፡ ሥነ፡ ስርዓት፡ ሲደረግ፡ ለጸሎቱ፡ ማጎልመሻ፡ ሆነው፡ የሚቀርቡት፡ ንዋይ፡ ቅዱሳትና፡ የጸሎት፡ ቅደም፡ ተከተል፡ ሁሉ፡ በቂ፡ ምክንያትና፡ ምሳሌ፡ ያለው፡ ሆኖ፡ መገኘቱ፡ <u>እኛን፡ የኦርቶዶክስ፡ ተዋህዶ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ልጆች፡ ሁሉ፡ በጣም፡</u> <u>ያኮራናል</u>። ይህንንም፡ ለመረዳት፡ በጸሎቱ፡ ቅዳሴ፡ ጊዜና፡ ማኅሌት፡ የምሥጋና፡ መዝሙር፡ በሚቀርብበት፡ ጊዜ፡ የሚፈጸመውን፡ ከልብ፡ መመልከትና፡ ማገናዘብ፡ ያስፈልጋል።

ቅዳሴ

ቅዳሴ÷ ቅዱስ፡ ሥጋውንና፡ ክቡር፡ ደሙን፡ ለመለወጥና፡ ለማቀበል፡ ምዕመናን፡ በሚሰበሰቡበት፡ ሥልጣን፡ ክህነት፡ ባላቸው፡ ልዑካን /ቀዳስያን/ የሚከናወን፡ ከፍተኛ፡ ጸሎትና፡ ምሥጋና፡ ነው። የተጀመረውም፡ በጸሎተ፡ ሐሙስ፡ ዕለት፡ በመድኃኒታችን፡ በኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ነው። ማቴ 26÷26

ሥርዓተ፡ ቅዳሴው፡ ሲጀመር፡ በግል፡ ጸሎትም፡ ሆነ፡ በሌላ፡ ያሉትን፡ ምዕመናን፡ ወደዚህ፡ ወደማኅበር፡ ጸሎት፡ ለመጥራት፡ ልዑካኑ፡ ቅዳሴ፡ ሲገቡ፡-

1 5 ጊዜ፡ የደወል፡ ድምፅ፡ ማለት፡ ይህም፡ በሊቀ፡ ነቢያት፡ ሙሴና፡ በአራቱ፡ አበይት፡ ነቢያት፡ የቅስቀሳ፡ የማዘጋጀት፡ ስብከት፡ ምሳሌ፡ ሲሆን፡ ለምን፡ አምስት፡ ጊዜ፡ ሆነ? ቢሉ÷ በአምስቱ፡ አዕማደ፡ ምሥጢራት፡ ምሳሌ፡ ነው።

2 ጽንጽል፡ ታጠላለች፡፡ ለምን? ቢሉ፡ ለጊዜው፡ ከጉድፍና፡ ከተዋስያን፡ ለመከላከል፡ ነው። ፍናው፡ ግን፡ ለሥጋ፡ ወደሙ÷ ለቅዱስ፡ ወንጌልና፡ ለመስቀለ፡ ክርስቶስ፡ ክብር፡ ነው።

3 ቅዳሴው፡ ሲጀመር፡ በመቃብሩ፡ ክርስቶስ፡ ምሳሌ÷ በጻሕልና፡ በፅዋዐ፡ አክብሮ÷ ኅብስቱንና፡ ወይኑን፡ ወደ፡ ክርስቶስ፡ ሥጋና፡ ደም፡ ለመለወጥ፡ ቀዳሹ፡ ቄስ፡ እጆቹን፡ በትእምርተ፡ መስቀል፡ አምሳያ፡ ዘርግቶ፡ "አሐዱ፡ አብ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ ወልድ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ ውእቱ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ።" ብሎ፡ በ፲ቱ፡ የያሬድ፡ ዜማዎች፡ ይጸልያል። ለምን፡ እጁን፡ ዘረጋ? ቢባል፡ ይህ፡ የሰቀነው፡ ኅብስትና፡ ወይን፡ በዕለተ፡ ዓርብ፡ በመስቀል፡ ላይ፡ ንዑዳት፡ ክቡራት፡ እጆችህን፡ ዘርግተህ፡ በመቸንከር፡ ለጻድቃን፡ ሥጋ፡ ለጻድቃን፡ ነፍስ፡ የሰጠኸን፡ ቅዱስ፡ ሥጋህ፡ ክቡር፡ ደምህ፡ ነው፡ ለማለትና፡ ስለእኛ፡ መቸንከሩን፡ አንድነቱን፡ ሦስትነቱን፡ በመመስከር፡ ለማሳብ፡ ነው።

4 ሥርዓተ፡ ቅዳሴው፡ አብቅቶ፡ ወንጌል፡ ከመነበቡ፡ በፊት፡ ዲያቆኑ፡ መስቀሉን፡ ይዞ፡ ምስባክ÷ ይኸውም፡ ከመዝሙረ፡ ዳዊት፡ የተወጣጣ፡ ቃልን፡ በሦስት፡ ዐ·ነገር፡ ፫ ጊዜ፡ ዘምሮ፡ ለሕዝቡ፡ ያቀብላል። ሕዝቡም፡ ፪ ጊዜ፡ ይዘምራል። በድምሩ፡ አምስት፡ ጊዜ፡ ይሆናል። አምስት፡ ጊዜ፡ መዘመሩን፡ ፈታ፡ 5500 ዘመን፡ ሲፈጸም፡ ወደዚህ፡ ዓለም፡ መምጣቱ፡ የሰውን፡ ልጅ፡ ሁሉ፡ ለማዳን፡ ለማስታወስ፡ ሲሆን÷ ከዳዊት፡ መዝሙር፡ መዘመሩም፡ የነቢያትን፡ ትንቢት፡ ለማሰብ፡ ነው። ፫ ዐ·ነገር፡ መሆኑም፡ የምሥጢረ፡ ሥላሴን፡ ሦስትነት፡ ሲያሳይ፡ የዜማው፡ አንድ፡ መሆንም፡ አንድነታቸውን፡ ለማስገንዘብ፡ ነው።

5 የዕለቱ፡ ቀዳሽ፡ ቄስ፡ በታቦቱ፡ ሥር፡ ሆኖ፡ ቅዱስ፡ ወንጌልን፡ አክብሮ፡ በመሸከምም፡ "ወንጌል፡ ቅዱስ፡" የሚለውን፡ ቃል፡ ቆሞ፡ ካዜመ፡ በኋላ፡ "ዘዜነወ፡ /የዮሐንስ፡ ወንጌል፡ የሚነበብ፡ ከሆነ፡ "ዘሰበከ"/" እያለ፡ መንበሩን፡ ዞሮ፤ ወደ፡ ቅድስት፡ ወርዶ፡ ለንፍቁ /ለረዳቱ/ ቄስ፡ ይሰጠዋል። ንፍቁ፡ ቄስ፡ ተቀብሎ፡ ወደ፡ ቀኝ፡ ዞሮ፡ ለቀዳሹ /ቀና/ ዲያቆን፡ ይሠጠዋል። ከዚያም፡ ቀዳሹ፡ ቄስ፡ መስቀሉን፡ ከዲያቆኑ፡ ተቀብሎ፡ በመያዝ፡ ወንጌሉን፡ ያነባል። የዚህም፡ ምሳሌ፡ በዝርዝር፡-

ሀ. ቄሱ፡ የክርስቶስ፡ ምሳሌ፡ ነው። ወንጌሉን፡ ተሸክሞ፡ ቆሞ፡ ማዜሙ፡ ጌታ፡ በኢየሩሳሌም፡ የማስተማሩ፡ ምሳሌ፡ ነው።

ለ. ወንጌሉን፡ ተሸክሞ፡ መንበሩን፡ መዞሩም፤ ሐዋርያት፡ ጌታ፡ እንዳዘዛቸው፡ እየዞሩ፡ ማስተማራቸው፡ ነው።

ሐ. ንፍቁ፡ ቄስ፡ የጴጥሮስ፡ ምሳሌ፡ ነው። ቀዳሹ፡ ቄስ፡ ወንጌልን፡ ለንፍቁ፡ መስጠቱ፤ ጌታ፡ ወንጌሉን፡ እየዞሩ፡ እንዲያስተምሩ፡ ለሐዋርያት፡ ማስተላለፉ።

መ. ንፍቁ፡ ቄስም፡ ለዲያቆኑ፡ መስጠቱ፤ ጴጥሮስም፡ ለቀሌምንጦስ፣ ጳውሎስ፡ ለጢሞቴዎስ፡ ወንጌልን፡ የመስጠታቸው፡ ምሳሌ፡ ነው። በጢሞቴዎስም፡ እስከ፡ ዕለተ፡ ምጽአት፡ ድረስ፡ ለሚነሱ፡ ሊቃውንት፡ ሁሉ፡ የመስጠቱ፡ ምሳሌ፡ ነው።

ሠ. ቀናው፡ ቄስ፡ መስቀሉን፡ ከዲያቆኑ፡ ተቀብሎ፡ ወንጌሉን፡ ዲያቆኑ፡ ተሸክሞለት፡ ማንበቡ፤ ጌታ፡ በሐዋርያት፡ ላይ፡ ሁሉ፡ አድሮ፡ የማስተማሩ፡ ምሳሌ፡ ነው።

ረ. መስቀልም፡ መያዙ፡ በእኛ፡ ተገብቶ፡ ለዓለም፡ ድኅነት፡ መድኃኒታችን፡ በመስቀል፡ መከራ፡ መቀበሉን፡ ለማስረዳት፡ ነው።

ሰ. መስቀል፡ የምንሳለመውም፡ መከራውን፡ እያሰብን፡ የነፃነታችን፡ ዓርማ፡ የጠላቶቻችን፡ የዲያብሎስ፡ መቃወሚያ፡ ስለሆነ፡ ፍቅሩንንና፡ ለመግለጽ፡ ነው።

6 ወደ፡ ፍሬ፡ ቅዳሴው፡ ከመግባት፡ አስቀድሞ፡ "ፀሁ" ሰባል፡ ፲፡ ጊዜ፡ ደወል፡ ይደወላል። በስልቱ፡ ሠላሴ፡ ምሳሌና፡ በመጥምቁ፡ ዮሐንስ፡ ስብከት፡ ምሳሌ፡ ነው።

7 ሀ. ልዑካኑ፡ አምስት፡ ሆነው፡ የሚቀድሱት፡ በ፭ቱ፡ አዕማደ፡ ምስጢራት፡ ወይም፡ በ፭ቱ፡ ቅንዋተ፡ መስቀል፡ ምሳሌ፡ ነው።

ለ. ሰባት፡ ሆነው፡ ሲቀድሱ፡ በሰባቱ፡ ዲያቆናት፡ ምሳሌ፡ ነው።

ይኸውም፡ በዕብራውያን፡ ዘንድ፡ ሰባት፡ ማለት፡ ፍፁም፡ ሙሉ፡ ማለት፡ ነው። ሥጋ፡ ወደሙ፡ የሚቀበሉ፡ ሰዎችም፡ በሃይማኖትና፡ በምግባር፡ ፍፁማን፡ ሆነው፡ መቀበል፡ እንደሚገባቸው፡ ለማስረዳት፡ ነው።

ሐ. እስከ፡ ሦስት፡ ሆነው፡ ሲቀድሱ፡ በጎታና፡ በእስከ፡ ሁለቱ፡ ሐዋርያት፡ ምሳሌ፡ ነው።

መ. ሃያ፡ አራት፡ ሆነው፡ ሲቀድሱ፡ በሃያ፡ አራቱ፡ ካህናተ፡ ሰማይ፡ ምሳሌ፡ ነው።

8 በቅዳሴ፡ ጊዜ፡ "እግዚኦ" ሲባል፡ ለኃይለ፡ ቃሉ፡ መግለጫ፡ ሆኖ ፲፪ /አስራ ሁለት/ ጊዜ፡ የደወል፡ ድምፅ፡ ይሰማል። ይኸውም፡ የአስራ፡ ሁለቱ፡ ሐዋርያት፡ ስብከት፡ ምሳሌ፡ ሆኖ፡ የድምፅ፡ አንድ፡ ዓይነት፡ መሆኑም፡ ሁሉም፡ የአንድ፡ ጌታችን፡ ቃል /ወንጌል/ ለማስተማራቸው፡ ምሳሌ፡ ነው።

9 ድርገት፡ ሲወርድ፡ ሰባት /፯/ ጊዜ፡ የደወል፡ ድምፅ፡ ይሰማል። ይኸውም፡ የሰባቱ፡ ምሥጢራተ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ምሳሌ፡ ነው።

10 በቅዳሴ፡ ጊዜ፡ ለሙካኑ፡ የሚለብሱት፡ ልብስ፡ ለብሰ፡ ተክህና፡ ይባላል። የመንፈሳዊ፡ አገልግሎት፡ ልብስ፡ ማለት፡ ነው።

ከ 1-10 ተራ፡ ቁጥር፡ የተዘረዘረው፡ በጸሎት፡ ቅዳሴ፡ ጊዜ፡ ለሚከናወነው፡ ሁኔታና፡ ነዋየ፡ ቅድሳት፡ ምሥጢር፡ ነው።

ማኅሌት

ማኅሌት፡ ማለት፡ "ኀለየ" ማለት፡ ዜመ፤ ዘመረ፤ አመሰገነ፡ ከሚለው፡ የግዕዝ፡ ቃል፡ የወጣ፡ ሲሆን፡ የምስጋና፡ መዝሙርን፡ ለእግዚአብሔር፡ ማቅረብ፡ ማለት፡ ነው።

1 መቃኛት
2 መቀበል
3 መዓሪት
4 መመሪት
5 ዝማሜ
6 ቁም /ንዑስ፡ መረግድ/ በወርኃ፡ ጾም፡ ሽብሸባ
7 አቢይ፡ መረግድ
8 ጽፋት /ከአመላለስ/ መለስ፡ ወረብ፡ ጋር
9 ጽርብ፡ ጽፋት
10 የጥብጨባ፡ ጽፋት።

ወስብሐት፡ ለእግዚአብሔር

በስመ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡ አሐዱ፡ አምላክ፡ አሜን!

መግቢያ

ፊል 4፥6 "በነገር፡ ሁሉ፡ በጸሎትና፡ በምልጃም፡ ከምስጋና፡ ጋር፡ በእግዚአብሔር፡ ዘንድ፡ ልመናችሁን፡ አስታውቁ፡ እንጂ፡ በአንዳች፡ አትጨነቁ።"

ቆላ 1፥3-5 "ስለ፡ እናንተ፡ ስንጸልይ፥ በሰማይ፡ ከተዘጋጀላችሁ፡ ተስፋ፡ የተነሣ፡ ----እግዚአብሔርን፡ ሁልጊዜ፡ እናመሰግናለን።"

ቆላ 1፥9 "መንፈሳዊ፡ ጥበብንና፡ አእምሮን፡ ሁሉ፡ እንዲሞላባችሁ፡ እየለመንን፡ ስለ እናንተ፡ ጸሎትን፡ አልተውንም።"

1ቆሮ 16፥1 "ለቅዱሳንም፡ ገንዘብን፡ ስለማዋጣት፡ ለገላትያ፡ አብያተ፡ ክርስቲያናት፡ እንደ፡ ደነገግሁት፡ እናንተ፡ ደግሞ፡ እንዲሁ፡ አድርጉ።

ማር 13፥20 "ስለመረጣቸው፡ ምርጦች፡ [የጭንቅ] ወራቶችን፡ አሳጠረ።"

ማቴ 24፥22 "ነገር፡ ግን፡ እነዚያ፡ ቀናት፡ ስለ፡ ተመረጡ፡ ሰዎች፡ ያጥራሉ።"

ዮሐ 5፥46 "ሙሴንስ፡ ብታምኑት፡ እኔን፡ ባመናችሁ፡ ነበር።"

2ተሰ 1፥11 "ስለዚህም፡ ደግሞ፡ እንደ፡አምላካችን፡ እንደ፡ ጌታም፡ እንደ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ጸጋ፡ የጌታችን፡ የኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ስም፡ በእናንተ፡ ዘንድ፡ ሊከብር፡ እናንተም፡ በእርሱ፡ ዘንድ፡ ልትከብሩ፡ አምላካችን፡ ለመጥራቱ፡ የምትበቁ፡ አድርጎ፡ ይቁጥራችሁ፡ ዘንድ፥ የበጎነትንም፡ ፈቃድ፡ ሁሉ፡ የእምነትንም፡ ሥራ፡ በኃይል፡ ይፈጽም፡ ዘንድ፡ ስለ፡ እናንተ፡ ሁልጊዜ፡ እንጸልያለን።"

1ጴጥ 3፥12 "የጌታ፡ ዓይኖች፡ ወደ፡ ጻድቃን፡ ናቸውና። ጆሮቹም፡ ለጸሎታቸው፡ ተከፍተዋል።"

በዘጸአት 32፥13 ላይ፡ ሙሴ፡ ስለ፡ እስራኤላውያን፡ ኃጢያት፡ "አብርሃምንና፡ ይስሐቅን፡ ያዕቆብን (እስራኤልን)" አስብ፡ እያለ፡ በነ፡ አብርሃም፡ አማላጅነት፡ ይለምናል።

ጌታችንና፡ መድኃኒታችን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስም፡ በማቴ 10፥40 ላይ "ነቢይን፡ በነቢይ፡ ስም፡ የተቀበለ፡ የነቢዩን፡ ዋጋ፡ ይወስዳል።" ይላል። ወረድ፡ ብሎም፡ "ማንም፡ ከነዚህ፡ ከታናናሾች፡ ለአንዱ፡ ቀዝቃዛ፡ ውሃ፡ ብቻ፡ በጽዋ፡ በደቀመዝሙር፡ ስም፡ የሚያጠጣ፡ እውነት፡ እላችኋለሁ፡ ዋጋው፡ አይጠፋበትም።" በማለት፡ የተከታዮቹን፡ የጻድቃንና፡ የሰማዕታትን፡

እንዲሁም፡ የሰማዕታትን፡ እውነተኛነት፡ በአምላካዊ፡ ቃል፡ እናረጋግጣለን።

ንስሐ

ሉቃ 12፥40 "እናንተ፡ ደግሞ፡ ተዘጋጅታችሁ፡ ኑሩ፤ የሰው፡ ልጅ፡ በማታስቡበት፡ ሰዓት፡ ይመጣልና።"

ሬቃችን፡ ሣጠዩቃችንን፡ ለንስሐት፡ መዘጋጀት፡ እንዳለብን፡ (ሰርክ) መማገት፡ እንዳለብን፡ ሲያስረዳን፡ እሥር፡ ለምጻሞችን፡ ከፈወሳቸው፡ በኋላ፡ "ሂዱና፡ ራሳችሁን፡ ለካህናት፡ አሳዩ" ማለትም፡ የሠራችሁትን፡ ኃጢአት፡ ለካህናት፡ አሳውቁ፡ በማለት፡ ተናግሯል። ሉቃ 17፥11-15

ማር 13፥33 "ጊዜው፡ መቼ፡ እንደሆነ፡ አታውቁምና፡ ተጠንቀቁ፡ ትጉ፡ ጸልዩም።"

ሞት

ሮሜ 6፥23 "የኃጢአት፡ ደመወዝ፡ ሞት፡ ነውና።"

ሮሜ 8፥6 "ስለ፡ ሥጋ፡ ማሰብ፡ ሞት፡ ነውና፤ ስለ፡ መንፈስ፡ ማሰብ፡ ግን፡ ሕይወትና፡ ሰላም፡ ነው።"

ሮሜ 8፥13 "እንደሥጋ፡ ፈቃድ፡ ብትኖሩ፡ ትሞቱ፡ ዘንድ፡ አላችሁና።"

ዮሐ 8፥21 "እኔ፡ እሄዳለሁ፡ ትፈልጉኛላችሁም፡ በኃጢአታችሁም፡ ትሞታላችሁ። እኔ፡ ወደምሄድበት፡ እናንተ፡ ልትመጡ፡ አትችሉም፡ አላቸው።"

ማቴ 8፥21 "ተከተለኝ፡ ሙታናቸውን፡ እንዲቀብሩ፡ ሙታንን፡ ተዋቸው፡ አለው።"

1ዮሐ 5፥16 "ማንም፡ ወንድሙን፡ ሞት፡ የማያገባውን፡ ኃጢአት፡ ሲያደርግ፡ ቢያየው፡ ይለምን። ሞትን፡ የማያገባውን፡ ኃጢአት፡ ላደረጉት፡ ሕይወትን፡ ይሰጣቸዋል። ሞት፡ የሚያገባ፡ ኃጢአት፡ አለ። ስለዚያ፡ እንዲጠይቅ፡ አልልም። ዓመፃ፡ ሁሉ፡ ኃጢአት፡ ነው። ሞትም፡ የማያገባ፡ ኃጢአት፡ አለ።"

ኤፌ 2፥1 "በበደላችሁና፡ በኃጢአታችሁ፡ ሙታን፡ ነበራችሁ።"

1ጴጥ 2፥11 "ወዳጆች፡ ሆይ፤ ነፍስን፡ ከሚዋጋ፡ ሥጋዊ፡ ምኞት፡ ትርቁ፡ ዘንድ፡ እንግዶችና፡ መጻተኞች፡ እንደመሆናችሁ፡ እለምናችኋለሁ።"

ራስን፡ ዝቅ፡ ማድረግ

ማቴ 23፥12 "ራሱን፡ ከፍ፡ የሚያደርግ፡ ሁሉ፡ ይዋረዳል። ራሱንም፡ የሚያዋርድ፡ ሁሉ፡ ከፍ፡ ይላል።"

ሉቃ 22፥27 "በማዕድ፡ የተቀመጠ፡ ወይስ፡ የሚያገለግል፡ ማናቸው፡ ታላቅ፡ ነው? የተቀመጠው፡ አይደለምን? እኔ፡ ግን፡ በመካከላችሁ፡ እንደሚያገለግል፡ ነኝ።"

ፊል 2፥7 "ነገር፡ ግን፡ የባሪያውን፡ መልክ፡ ይዞ፡ በሰውም፡ ምሳሌ፡ ሆኖ፡ ራሱን፡ ዝቅ፡ አደረገ። በምስሉም፡ እንደሰው፡ ተገኝቶ፡ ራሱን፡ አዋረደ።"

1 ጴጥ 5፥6 "እንግዲህ፡ በጊዜው፡ ከፍ፡ እንዲያደርጋችሁ፡ ከኃይለኛው፡ ከእግዚአብሔር፡ እጅ፡ በታች፡ ራሳችሁን፡ አዋርዱ።"

ያዕ 4፥10 "በጌታ፡ ፊት፡ ራሳችሁን፡ አዋርዱ። ከፍ፡ ከፍም፡ ያደርጋችኋል።"

የወንጀል፡ መምህራን

1ዮሐ 2፥26 "ስለሚያስቱአችሁ፡ ሰዎች፡ ይህን፡ ጽፌላችኋለሁ። እናንተስ፡ ከእርሱ፡ የተቀበላችሁት፡ ቅባት፡ በእናንተ፡ ይኖራል፡ ማንም፡ ሊያስተምራችሁ፡ አያስፈልጋችሁም፡ ነገር፡ ግን፡ የእርሱ፡ ቅባት፡ ስለ፡ ሁሉ፡ እንደሚያስተምራችሁ፡ እውነተኛም፡ እንደ፡ ሆነ፡ ውሸትም፡ እንዳልሆነ፥ እናንተም፡ እንዳስተማራችሁ፡ በእርሱ፡ ኑሩ።

በማቴ 13፥24 ላይ፡ ጌታችን፡ ዘሪ፡ ዘር፡ ዘርቶ፡ እንደሄደ፡ ጠላትም፡ (ዲያብሎስ) በሌሊት፡ እንክርዳድ፡ እንደዘራ፥ ንጹሑ፡ ዘርና፡ እንክርዳዱም፡ አብረው፡ ካደጉ፡ በኋላ፡ በመከር፡ (በዕለተ፡ ምጽአት) ጊዜ፡ እንክርዳዱን፡ እንደሚያቃጥሉት፡ ንጹሑን፡ ዘር፡ ወደ፡ ጎተራ፡ እንደሚከተቱ፡ አስረድቷል።

ህያውነት

ማር 12፥27 "የሕያዋን፡ አምላክ፡ እንጂ፡ የሙታን፡ አይደለም።"

ሉቃ 20፥37 "ሙታን፡ እንዲነሡ፡ ግን፡ ሙሴ፡ ደግሞ፡ በቁጥቋጦው፡ ዘንድ፡ ጌታን፡ የአብርሃም፡ አምላክ፡ የይስሐቅም፡ አምላክ፡ የያዕቆብም፡ አምላክ፡ በማለቱ፡ አስታወቀ። ሁሉ፡ ለእርሱ፡ ሕያዋን፡ ስለ፡ ሆኑ፥ የሕያዋን፡ አምላክ፡ ነው፡ እንጂ፡ የሙታን፡ አይደለም።" ዘፀ 32፥13

ሐሰተኞች፡ መምህራን

2 ቆሮ 11፥14 " ይህም፡ ድንቅ፡ አይደለም፡፡ ሰይጣን፡ ራሱ፡ የብርሃንን፡ መልአክ፡ እንዲመስል፡ ራሱን፡ ይለውጣልና፡፡ እንግዲህ፡ አገልጋዮቹ፡ ደግሞ፡ የጽድቅን፡ አገልጋዮች፡ እንዲመስሉ፡ ራሳቸውን፡ ቢለውጡ፡ ታላቅ፡ ነገር፡ አይደለም፡፡ ፍጻሜአቸውም፡ እንደ፡ ሥራቸው፡ ይሆናል፡፡

ገላ 2፥4 " ነገር፡ ግን፡ ባሪያዎች፡ ሊያደርጉን፡ በክርስቶስ፡ ኢየሱስ፡ ያለንን፡ አርነት፡ ይሰልሉ፡ ዘንድ፡ ሾልከው፡ በስውር፡ ስለገቡ፡ ስለ፡ ሐሰተኞች፡ ወንድሞች፡ ነበረ፡፡ "

ገላ 5፥10 " የሚያናውጣችሁ፡ ማንም፡ ቢኖር፡ ግን፡ ፍርዱን፡ ሊሸከም፡ ነው፡፡

ኤፌ 4፥14 " እንደ፡ ስሕተት፡ ሽንገላ፡ ባለ፡ ተንኮል፡ በሰዎችም፡ ማታለል፡ ምክንያት፡ በትምህርት፡ ነፋስ፡ ሁሉ፡ እየተፍገመገምን፡ ወዲያና፡ ወዲህም፡ እየተንሳፈፍን፡ ሕፃናት፡ መሆን፡ ወደ፡ ፊት፡ አይገባንም፡፡ "

ኤፌ 5፥7 " ከዚህም፡ የተነሣ፡ በማይታዘዙት፡ ልጆች፡ ላይ፡ የእግዚአብሔር፡ ቁጣ፡ ይመጣልና፡፡ ማንም፡ በከንቱ፡ ንግግር፡ አያታልላችሁ፡፡ "

ማቴ 24፥11 " ብዙ፡ ሐሰተኞች፡ ነቢያትም፡ ይነሣሉ፡፡ ብዙዎችንም፡ ያስታሉ፡፡ "

2 ጴጥ 3፥18 " በዓመፀኞች፡ ስሕተት፡ ተስባችሁ፡ ከራሳችሁ፡ ጽናት፡ እንዳትወድቁ፡ ተጠንቀቁ፡፡ "

1 ዮሐ 4፥1 " ወዳጆች፡ ሆይ፡ መንፈስን፡ ሁሉ፡ አትመኑ፡፡ ነገር ግን፡ መናፍስት፡ ከእግዚአብሔር፡ ሆነው፡ እንደሆነ፡ መርምሩ፡፡ ብዙዎች፡ ሐሰተኞች፡ ነቢያት፡ ወደ፡ ዓለም፡ ወጥተዋልና፡፡ »

በሃይማኖት፡ መቆም

1ኛ ቆሮ 16፥13 " ንቁ፡ በሃይማኖት፡ ቁሙ ÷ ጎልምሱ ÷ ጠንክሩ፡፡ "

ይሁዳ 3 " ለቅዱሳን፡ አንድ፡ ጊዜ፡ ፈጽሞ፡ ስለ፡ ተሰጠ፡ ሃይማኖት፡ እንድትጋደሉ፡ እየመከርኋችሁ፡ እጽፍላችሁ፡ ዘንድ፡ ግድ፡ ሆነብኝ፡፡ ከብዙ፡ ጊዜ፡ በፊት፡ ለዚህ፡ ፍርድ፡ የተጻፉ፡ አንዳንዶች፡ ሰዎች፡ ሾልከው፡ ገብተዋልና፤ ኃጢአተኞች፡ ሆነው፡ የአምላካችንን፡ ጸጋ፡ በሴሰኝነት፡ ይለውጣሉ፡፡ ንጉሣችንንና፡ ጌታችንንም፡ ብቻውን፡ ያለውን፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስን፡ ይክዳሉ፡፡

በሃይማኖት : መታነጽ

ኤፌ 2÷20 " በሐዋርያትና በነቢያት : መሠረት : ላይ : ታንጻችኋል:: የማዕዘኑም : ራስ : ድንጋይ : ክርስቶስ : ኢየሱስ : ነው ::" በእርሱም : ሕንጻ : ሁሉ : እየተጋጠመ : በጌታ : ቅዱስ : ቤተ መቅደስ : ለመሆን : ያድጋል:: በእርሱም : እናንተ : ደግሞ : ለእግዚአብሔር : መኖሪያ : ለመሆን : በመንፈስ : አብራችሁ : ትሰራላችሁ::"

ነፍስ : ገዳይ : ማን : ነው?

ዮሐ 8÷44 " እናንተ : ከአባታችሁ : ከዲያቢሎስ : ናችሁ :: የአባታችሁንም : ምኞት : ልታደርጉ : ትወዳላችሁ :: እርሱ : ከመጀመሪያ : ነፍስ : ገዳይ : ነበረ ::"